

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

13^E JAARGANG

WOENSDAG 18 APRIL 1928

No. 642

INHOUD.

HET ZEVENDE BEZUINIGINGSVERSLAG II (Slot) door <i>Mr. E. H. Bisschop Boele</i>	Biz.	334
Het Internationale Ruwstaalkartel I door <i>G. S. K. Blaauw</i>		335
De Nederlandsche Katoenindustrie in 1927 II (Slot) door <i>Joan Gelderman</i>		337
De Rijksmiddelen		338
De Indische middelen over Januari 1928		340
AANTEKENINGEN:		
De buitenlandsche handel van de Vereenigde Staten in 1927		341
Indexcijfers van scheepsvrachten		342
BOEKAANKONDIGINGEN:		
F. S. Noordhoff: Petroleum en Petroleum-politiek. Verzamelde Opstellen, bespr. door <i>Dr. Wilhelm Muatner</i>		343
MAANDCIJFERS:		
Emissies in Maart 1928		344
Overzicht van de Indische middelen		345
Overzicht der Rijksmiddelen		346
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN		346—352
Geldkoersen. Bankstaten. Goederenhandel.		
Wisselkoersen. Effectenbeurzen. Verkeerswezen.		

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.

Algemeen Secretaris: *Mr. Q. J. Terpstra.*

ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. E. Moresco; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schülthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedeegeerd lid: *Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.*Redacteur-Secretaris: *S. Posthuma.*

Secretariaat: *Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.*
Telefoon Nr. 3000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: *Bijkantoor Ruigeplootweg.*

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: *Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 6729.*

17 APRIL 1928.

De geldmarkt is gedurende de afgelopen week vast gebleven. Ook thans blijkt weer, dat de maand April haar roep, één der moeilijkste geldperiode's van het jaar te zijn, handhaaft. Ook schijnt men zich reeds voor de naderende maandswisseling, die, zooals bekend, een der belangrijkste is, voor te bereiden.

De rente voor prima Hollandsche wissels liep op tot $4\frac{3}{16}$ en $4\frac{1}{4}$ pCt. en minder courant papier kon eerst onder aftrek van $4\frac{3}{8}$ pCt. worden ondergebracht. Call

gelden bleven gezocht op ongeveer $4\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $3\frac{1}{2}$ tot 4 pCt.

* * *

De binnenlandsche uitzettingen van de Nederlandsche Bank blijken in de afgelopen week vrij belangrijk te zijn afgenomen. De beleeningen daalden met f 14,7 millioen, terwijl de post binnenlandsche wissels een teruggang van f 7,7 millioen te zien geeft. Laatstgenoemde vermindering is grootendeels toe te schrijven aan het afnemen van de credietwischen van den Staat. Het bedrag van f 5 millioen aan rechtstreeks bij de Bank ondergebracht schatkistpapier, dat blijkens den vorigen weekstaat in de portefeuille der centrale credietinstelling voorkwam, blijkt inmiddels geheel te zijn afgelost. Het renteloos voorschot aan het Rijk daalde met f 100.000,—.

De goudvoorraad der Bank bleef vrijwel op dezelfde hoogte. De zilvervoorraad klom met f 250.000,—. De post papier op het buitenland en de diverse rekeningen op de actiefzijde der balans stegen respectievelijk met f 300.000,— en f 4,3 millioen.

De biljettencirculatie blijkt met f 13,4 millioen te zijn afgenomen. De rekening-courant-saldi daalden met f 5 millioen. Het beschikbaar metaalsaldo bedraagt f 3,9 millioen meer dan verleden week. Het dekkingspercentage is ruim 55.

* * *

De invloed van de krappe geldmarkt was ook op de wisselmarkt te bespeuren. De stemming was over het algemeen genomen flauw. f liepen van $12,11\frac{1}{2}$ op $12,10\frac{3}{8}$ terug, \$ van $2,48\frac{1}{8}$ op $2,47,90$, Markten van $59,34$ op $59,28$. Alle deviezen hadden een grooteren of kleineren teruggang te boeken.

Ook op de wissel-termijnmarkt was veel aanbod van contante deviezen tegen termijn.

LONDEN, 16 APRIL 1928.

De geldmarkt was in het begin van verleden week en waarschijnlijk gedeeltelijk ten gevolge van de niet onbelangrijke onttrekkingen voor de Paaschvacantie zeer krap van middelen voorzien en moest daarom op Dinsdag een vrij aanzienlijk bedrag van de Bank van Engeland leenen à 5 pCt. voor een week. Ook op Woensdag was de positie nog geenszins gemakkelijk, doch daarna werd de toestand geleidelijk beter.

Disconto, ofschoon iets vaster van toon voor schatkistwissels, bleef op 4 à $4\frac{1}{16}$ genoteerd voor prima 3-maands bankaccepten, terwijl de nieuwe schatkistwissels tegen $4\frac{1}{32}$ werden toegewezen.

HET ZEVENDE BEZUINIGINGSVERSLAG.

II (Slot).

De bespreking van het denkbeeld eener wettelijke regeling van het „bezuinigingsapparaat” vormt van het laatste verslag der Commissie-Pop de kern. Het voorstel was reeds in 1926 aan de regeering gedaan en een daarover gevoerde briefwisseling, waarin de regeering zich geen voorstandster van het denkbeeld toont, is in het vorige verslag openbaar gemaakt. De Commissie heeft echter haar plan in het jaar 1927 niet laten rusten en het nader verdedigd onder aanbieding van een concept-wetsontwerp. Het verslag leert ons nu, dat de regeering haar oorspronkelijk standpunt niet heeft willen verlaten en dat ook de Raad van State, wiens advies is ingewonnen, afwijzend tegenover het voorstel staat.

Het blijkt uit de beide laatste verslagen, dat de Commissie in het welslagen van haren verderen arbeid weinig vertrouwen heeft, indien deze op den ouden voet zou moeten worden voortgezet. Zij wenscht een steviger gefundeerde positie met scherp omschreven bevoegdheden. Dit verlangen op zichzelf is een belangrijk feit, dat de aandacht verdient te trekken, ook al zou het voorstel niet kunnen worden aanvaard. Men krijgt den indruk, dat een zekere moedeloosheid de stemming der commissie is komen te beheerschen, als gevolg van zoovele onopgevolgde adviezen en niet of te laat beantwoorde brieven. Dat zij steeds meer haar eigen stem is gaan hooren als die eens roependen in de woestijn en nu alleen nog maar heil van haar werk kan verwachten, indien zij zich met hare voorstellen kan aandienen als een, die een *wettelijke* taak vervult en een *wettelijk* recht heeft om gehoord te worden, niet als een van wien men notitie kan nemen of ook niet, al naar de muts staat.

Het is van gewicht op te merken, dat nu, nadat eerst de Commissie-Rink zich genoodzaakt zag als protest tegen gebrek aan medewerking het werk neer te leggen, ook haar opvolgster in twee jaren tijds de machteloosheid voelt om tegen den stroom op te roeien. Hieruit blijkt van den geweldigen tegenstand, welke al het bestaande stelt tegenover elke poging tot ingrijpen in zijn levensvoorwaarden en tot beperking van zijn ontwikkelingsmogelijkheid. Alles wat leeft heeft immers den drang om te groeien. Het is geen wonder, dat de Commissie-Pop bij al haar voorstellen in de eerste plaats stuit op neiging tot verweer. Niet zijn het de ministers, nu eenmaal aansprakelijk voor alles wat gebeurt, die, in het openbaar bij elke gelegenheid voor versobering opkomend, in onbegrijpelijke tegenstrijdigheid binnenskamers elke concrete poging fnuiken, maar het is de zich in hare rechten bedreigd voelende administratie, die een natuurlijke weerstand biedt. Van nature is ieder onderdeel der administratie geneigd zichzelf het centrale, belangrijke punt te achten en argwanend te staan tegenover ieder die met voorstellen tot inkrimping komt; bovendien heeft zij tegenover dezen als regel het voordeel van een grootere deskundigheid ten opzichte van het door haar behartigde belang. In dit opzicht staan principieel de individueele ministers, die van de politieke noodzakelijkheid om te bezuinigen zijn doordrongen, en de onder hen werkende administratie tegenover elkaar. De administratie vormt, zoo gezien, een staat in den staat, die echter in welgeordende toestanden als de onze zich zeer wel van haar plaats bewust is en niet streeft naar een overnemen der leiding van de politiek verantwoordelijke machten. Maar iets anders is het, in de dagelijkse praktijk onberispelijk binnen zijn bevoegdheden te blijven en zich van machtsusurpatie te onthouden, dan het initiatief te nemen, resp. anderer initiatief te steunen tot het verkleinen van bestaande invloedssferen en het beperken van eenmaal ingestelde bemoeiingen. Dit laatste vereischt een zelfverloochening, die in het algemeen den gemiddelden mensch te machtig is en vandaar dat de departe-

mentshoofden, om toch door te zetten wat nu eenmaal moet worden doorgezet en een medewerking te forceeren, die niet spontaan wordt verleend, het niet kunnen stellen buiten krachtigen technischen en moreelen steun. Dezen steun kan de volksvertegenwoordiging niet geven, althans niet rechtstreeks geven; de democratie is niet in de eerste plaats ingesteld op het bevorderen van een sober, streng doelmatig beheer. Men leze in dit verband de opmerkingen van het lid der Bezuinigingscommissie, prof. I. P. de Vooy, in zijn „Schets van een algemeen plan tot bezuiniging op de staatsuitgaven”, welke als bijlage is toegevoegd aan het verslag over 1926.

Den voor haar onontbeerlijken steun dient de regeering te vinden in het onbaatzuchtige, onpartijdige werk van mannen van onverdachte toewijding aan de algemeene belangen, die evenzeer buiten de administratie als buiten de politiek staan. De „Bezuinigingscommissie” dient zich te beschouwen als het orgaan van een publieke meening, die om niets beters dan om welvaart vraagt; hare individueele leden hebben geen anderen geloofsbrief van noode dan algemeen erkende hoogheid van karakter en van verstand. Zij zal sterk genoeg staan om vol te houden.

De Commissie-Pop komt tot de regeering met een uitgewerkt wetsontwerp, krachtens hetwelk onder den naam van „Kamer van Advies voor de Rijksuitgaven” een college wordt ingesteld, dat tot taak zal hebben de regeering te dienen van raad, zoowel over de ontwerpen van alle bindende regelen, waaruit voor den staat geldelijke verplichtingen voortvloeien, als alvorens overgegaan wordt tot het doen van uitgaven boven f 50.000.—, indien gewijzigde omstandigheden die uitgaven ondoelmatig mochten doen achten, en tenslotte in al die gevallen, waarin de Kamer meent, dat de op eenig gebied door den Staat aanvaarde taak met mindere kosten of op meer doeltreffende wijze kan worden vervuld of waarin hare meening te dien aanzien door de Regeering gevraagd wordt. Alle ontwerpen van wet, algemeenen maatregel van bestuur, Koninklijk Besluit of ministeriële beschikking zullen te dien einde in de eerste plaats aan de Kamer van Advies worden toegezonden en eerst met het door deze daarover uitgebrachte advies worden voorgelegd aan de tot, adviseerende of beslissende, kennisneming bevoegde instantie. De Kamer zal zijn samengesteld uit vier gewone, bezoldigde, voor het leven benoemde, en vier buitengewone, onbezoldigde, voor zes jaren benoemde leden. De benoeming geschiedt door den Koning op enkele voordracht van den Hoogen Raad der Nederlanden, welke zijn keuze doet uit een door de Kamer zelf gedane voordracht van drie personen per vacature. Voor de allereerste benoeming zal de Hooge Raad rechtstreeks zonder aanbeveling een voordracht opmaken.

Intusschen, deze Kamer van Advies voor de Rijksuitgaven zal er wel niet komen. De Regeering heeft tegen de instelling ervan overwegende theoretisch-staatsrechtelijke en praktische bezwaren, welke door den Raad van State worden gedeeld, zij het dat deze in zijne advies over het concept-wetsontwerp in ander opzicht aan de Commissie-Pop welverdiende goeddoening verschaft. De staatsrechtelijke bezwaren tegen een nieuw lichaam, uitgerust met preventief-toezicht houdende functie, en het praktische bezwaar tegen een verdere verlenging en complicatie van de voorbereiding der wetgeving, laat ik rusten en ook laat ik, als niet urgent, achterwege de opmerkingen, die naar mij voorkomt zouden kunnen worden gemaakt over het ontwerp der Commissie. Maar wel zou ik nog een enkele gedachte willen uitwerken over de positie en de taak der Commissie, waarover ik in alle bescheidenheid een andere meening zou willen hebben dan deze zelve.

In de eerste plaats dringt zich de vraag op in welk opzicht het bezuinigingswerk erbij kan winnen, als deze Commissie haar eigenaardig karakter van eenigs-

zins „au dessus de la mêlée” te staan verliest en opgaat in de menigte officieele organen, welke onze samenleving rijk is. Het is niet te verwachten, dat hare adviezen daarmee een welwillender oor zullen vinden, hare wenken gretiger ter harte zullen worden genomen. Het gevaar bestaat, dat haar werk meer dan nu achter de schermen zal blijven, minder dan nu de openbare aandacht zal vragen, welke juist op dit gebied tot elken prijs uit den slaap moet worden gehouden. Het doorzettingsvermogen tegenover allerlei tegenwerking zal de regeering juist dienen te ontleenen aan de publieke belangstelling en de publieke instemming, welke zij om zich heen voelt. Aan den anderen kant zal de ernst, welke zij maakt met het bezuinigingswerk, kunnen worden getoetst aan hare samenwerking met de bezuinigingscommissie, aan de wijze, waarop de regeering zich die samenwerking ten nutte heeft willen maken. Op dit punt is het, waar de volksvertegenwoordiging hare rechten herneemt en de bezuinigingscommissie zelf zich de noodzakelijkheid van terughouding bewust dient te zijn. Het blijve aan de volksvertegenwoordiging voorbehouden der regeering rekenschap te vragen en de waarde van de bij zoo menige gelegenheid beleden bezuinigingsijver af te meten aan hetgeen in werkelijkheid is gedaan en niet gedaan. Schiet de regeering tekort in de rechtvaardiging van hare houding tegenover haar eigen bezuinigingscommissie, dan behoorde daarmede, en zeker in tijden als deze, haar vonnis te zijn geveld. Maar men bedenke, dat de regeering deze rechtvaardiging niet aan de commissie zelf is verschuldigd en dat deze commissie noch de bevoegdheden, noch de positie bezit, welke haar het recht geven te beoordeelen of de regeering juist of onjuist deed een gegeven advies niet op te volgen. Uit de verslagen der Commissie valt menigmaal een toon van mismoedigheid te beluisteren, dat een en ander maal hare voorstellen geen gehoor, in den zin van geen toepassing, vonden. Toch komt het mij voor, dat deze geraaktheid misplaatst is. De regeering mag niet aanstonds in gebreke worden geacht, alleen omdat zij een aanbeveling der commissie niet heeft willen volgen; wanneer de regeering zich niet vrij zou mogen gevoelen in hare beslissing omtrent eenige zaak, omdat de bezuinigingscommissie reeds in een bepaald zin zich heeft uitgesproken, dan zou daarmede geweld zijn aangedaan aan het beginsel der ministerieele verantwoordelijkheid, den grondslag van ons staatkundig leven. Het moeilijke en nuttige werk van de bezuinigingscommissie mag nimmer leiden tot een verschuiving van politieke verantwoordelijkheden en het kan nooit op den weg dier commissie liggen te trachten de regeering het nemen van een besluit in dezen of genen zin af te dwingen. Want ten slotte komt de regeering met haar plicht tot verantwoording tegenover het parlement te staan en dan zal zij zich niet kunnen dechargeeren met een beroep op de bezuinigingscommissie. Hoe belangrijk een zuinig beheer ook is, de regeering heeft een ruimer gezichtsveld te overzien dan de commissie en voor haar komen nog andere factoren ter overweging in aanmerking, dan voor deze gelden. De bezuinigingscommissie vermijde onder alle omstandigheden den schijn, aan de regeering bepaalde beslissingen te willen opdringen. Haar voorlichting kan niet meer zijn dan materiaal, voor de regeering om haar beleid te bepalen, voor de volksvertegenwoordiging om dat beleid te toetsen. Van de door de commissie tot de regeering gerichte vertoogen behoort geen andere overredingskracht uit te gaan dan die, welke ligt opgesloten in de onwrikbare redelijkheid van den gevolgenden gedachtengang. Wil de regeering daarin niet treden, dan heeft de commissie dat te respecteeren in de erkenning, dat er nog andere motieven van staatsbestuur bestaan dan bezuiniging. Maar het behoort daarbij vanzelf te spreken, dat de regeering, wetende welk een verren weerklink het woord der bezuinigingscommissie vindt bij het volk van belastingbetalers

en kiezers, de ontvangen adviezen wel zeer gewetensvol zal, wegen en niet dan na zeer rijpe overdenking en op zeer deugdelijke gronden haar eigen weg zal durven — en dan ook mogen en moeten — gaan.

Om nu tenslotte terug te keeren tot het verslag: dit voldoet in tweërlei opzicht niet aan wat men daarvan gaarne zou verwachten, zooals ik in het eerste deel van dit artikel reeds tot uiting heb gebracht. Eenerzijds draagt het niet de sporen van de dankbare en tegemoetkomende houding, welke aan de regeering tegenover deze commissie tot eisch moet worden gesteld, anderzijds verlaat de commissie meermalen het bescheiden, maar daarom toch sterke en hooge standpunt, dat haar past. Te weinig neemt zij als devies het „Doe wel en zie niet om”, te vaak schijnt zij zich te beklagen, dat de regeering van ander inzicht bleek. Alsof ooit van de regeering kon worden geëischt, dat zij, als 't ware ter belooning van de bewezen diensten, zich verplicht had te rekenen uit te voeren, wat de commissie voorschrijft.

Ik kan niet inzien, dat de commissie op meer waardeering en meer succes heeft te hopen, wanneer het door haar opgestelde ontwerp wet wordt. Dit succes schijnt mij afhankelijk te zijn van krachtsverhoudingen, eenerzijds de belastingbetalers, de kiezers, mijnentwege de volkswil, die niet gedoogen, dat nutteloos geld wordt verspild, anderzijds de administratieve diensten, die zich verschansen in hun eigen beperkt belang. Er zal een sterke druk noodig zijn om dat verzet te breken, maar het moet wel heel sterk zijn om aanhoudenden druk te weerstaan. Het is te hopen, dat het werk der bezuinigingscommissie tenminste de belooning krijgt, die het zoo ruimschoots verdient, een warme belangstelling van het publiek en van de Kamers in het bijzonder. Met een geringschattende behandeling als aan de Commissie nu herhaaldelijk ten deel viel zal het dan wel uit zijn en aan de regeering en de administratie zal het inzicht wel worden bijgebracht, dat zij weliswaar formeel volkomen vrij staan tegenover de bezuinigingscommissie, maar deze en haar vermaningen geenszins als te verwaarloozen grootheden kunnen beschouwen. Ook als dan hare adviezen niet alle worden gevolgd zal er voor moedeloosheid geen aanleiding zijn. Ieders taak en ieders verantwoordelijkheid blijft zoo onaangetast, maar voor een juister vervulling dier taak en voor een gemakkelijker dragen dier verantwoordelijkheid komen de gegevens in ruimere mate voorhanden.

Mr. E. H. BISSCHOP BOELE.

HET INTERNATIONALE RUWSTAALKARTEL.

I.

De huidige stand van het vraagstuk der syndicaatsvorming.

Twee weken voordat de gewone kwartaalbijeenkomst van den Raad van Beheer van het kartel in September van verleden jaar zou worden gehouden, verscheen in de Kölnische Zeitung van de hand van zijn onlangs op zoo tragische wijze om het leven gekomen Voorzitter, de heer Dr. Emil Mayrisch, een artikel, waarin onomwonden werd toegegeven, dat het met de oprichting van het kartel beoogde doeleinde niet was bereikt en waarin de positie der verschillende deelnemers met groote openhartigheid werd besproken¹⁾. Bovendien — en het waren deze uitlatingen, die vooral de aandacht trokken — qualificeerde de heer Mayrisch in dit artikel de vooruitzichten van de syndicaatsvorming als uitgesproken ongunstig en hij voorspelde dan ook een afbreken van de onderhandelingen, welke toentertijd over de oprichting van een internationaal syndicaat voor halffabrikaten en balkijzer gaande waren, tenzij een wonder gebeurde.

Deze zonder omwegen uitgesproken meening kon slechts zijn geïnspireerd of door een juiste kijk op den

¹⁾ De verschillende feiten zijn gereleveerd in het laatste artikel over het kartel, dat bijna tegelijkertijd in dit blad werd gepubliceerd (E.-S.B. van 14 September 1927).

waarschijnlijken loop der gebeurtenissen, dan wel door een verregaand pessimisme. Aanvankelijk scheen het of dit laatste het geval was. Na de van 26 tot 28 September te Luxemburg gehouden bijeenkomst van den Raad van Beheer werd n.l. medegedeeld, dat men het in principe over de grondslagen van het op te richten syndicaat was eens geworden. De afzet op de eigen binnenlandsche markt zou geheel vrij blijven, de export-quota zouden worden berekend aan de hand van de werkelijke exportcijfers voor 1926 en het 1e kwartaal 1927. Zoowel Frankrijk als België hadden, om vroeger vermelde redenen, toeslag-quota verlangd, het eerstgenoemde land had thans zijn bijzondere eischen gematigd, terwijl aan de wenschen van België zou worden tegemoetgekomen, doordat Duitschland zich bereid verklaard had, een deel van zijn quotum aan België af te staan in ruil voor de toezegging, dat dit land van verderen export naar Duitschland zou afzien. Men was op deze grondslagen waarschijnlijk tot definitieve overeenstemming gekomen, ware het niet, dat een plotselinge ongesteldheid van den voornaamsten Belgischen gedelegeerde tot afbreken der onderhandelingen noopte. De hervatting hiervan werd vastgesteld op 17 October te Brussel.

Wat de overige besluiten van het kartel betreft diene, dat vooral op aandringen van Duitschland, in verband met toeneming der Deutsche staalproductie, de quota voor het 4e kwartaal ongewijzigd werden gelaten, niettegenstaande den weinig gunstigen toestand van de markt. Verder werd de door Duitschland bij overschrijding van het binnenlandsche quotum (72 pCt. van het totale, zie E.-S.B. van 14 September 1927) te betalen boete nog verder gereduceerd en vastgesteld op \$ 1.— per ton, in ruil voor de toezegging der Deutsche ijzer- en staalindustrie, dat zij de gedurende het 2e en 3e kwartaal in acht genomen beperking bij den export ook in het 4e kwartaal zou handhaven. Mocht de uitvoer in het 4e kwartaal nog beneden het export-quotum blijven, dan zou het verschil in mindering gebracht worden van een eventuele overschrijding van het quotum voor de binnenlandsche markt.

Terwijl dus het totale Belgische aandeel in het op te richten syndicaat voor halffabrikaten enz. op de September-bijeenkomst voorloopig was vastgesteld, bleef voor de Belgische producenten — bij gebreke van een nationale organisatie als de Deutsche Rohstahlgemeinschaft — de noodzakelijkheid over om betreffende de onderlinge verdeling hiervan tot overeenstemming te komen.

Enige van hen konden zich echter, ook na de door Duitschland getoonde tegemoetkoming, niet met de grootte van het Belgische aandeel vereenigen; te weinig was naar hun meening rekening gehouden met het feit, dat de Belgische staalindustrie in het begin van 1926 niet op volle capaciteit werkte als gevolg van een staking. De voor 17 October te Brussel uitgeschreven bijzondere bijeenkomst van het kartel ging in verband hiermede niet door.

Toen in de op 8 en 9 December gehouden gewone kwartaal-vergadering van den Raad van Beheer opnieuw de syndicaatsvorming aan de orde was, bleken de Belgen niet alleen hun vroeger gestelde eischen te handhaven, doch voegden zij daaraan nog een nieuwe toe. Duitschland en Frankrijk zouden zich moeten verplichten met halffabrikaten en balkijzer uit de Belgische markt te blijven. Overeenstemming werd niet bereikt. In de productiequota werd ook nu geen wijziging gebracht.

Hoewel is aan te nemen, dat de onderhandelingen met de Belgische industrie na de December-vergadering zijn voortgezet, werd daaromtrent niets met zekerheid bekend. Ook het officieele communiqué, dat na de op 8 en 9 Maart te Parijs gehouden gebruikelijke kwartaalbijeenkomst werd uitgegeven, vermeldde niets van over de syndicaatsvorming gevoerde besprekingen. Overigens beperkte dit communiqué zich als gewoonlijk tot eenige algemeenheden, het hieronder volgende kort verslag is dan ook voornamelijk samenge-

steld uit hetgeen sommige deelnemers zoo goed waren mede te deelen.

In de eerste plaats dan besloot men om de productie-quota voor het 2e kwartaal 1928 niet te wijzigen. Men zou in dit verband van een „tot zichzelf inkeeren” van het kartel kunnen spreken. De markt heeft zich den laatsten tijd belangrijk verbeterd en gezien het feit, dat alle deelnemers, behalve Frankrijk, met hun staalproductie boven de quota uitgaan, zou het niet te verwonderen zijn geweest, wanneer men tot een verhooging der productie had besloten. Dit is wel gebeurd toen de markt heel wat minder gunstig was dan voor en ten tijde van de Maart-bijeenkomst. Ten tweede is het Deutsche exportquotum, dat, zooals gezegd, 28 pCt. van het totale quotum bedroeg, met 50.000 ton per maand verhoogd, met welke hoeveelheid het quotum voor de binnenlandsche markt tegelijkertijd dus verlaagd is. Hierdoor wordt de verhouding voor het 2e kwartaal tusschen binnenlandsch- en export-quotum als 67 staat tot 33. Duitschland heeft dus de mogelijkheid willen scheppen 50.000 ton per maand meer te kunnen exporteeren zonder in de betaling van de boete à \$ 4.— per ton te moeten vervallen. Weliswaar wordt door deze regeling een eventuele overschrijding van het binnenlandsche quotum, zooals dit tot nu toe was, 50.000 ton per maand grooter, doch hiervoor is immers slechts \$ 1.— per ton verschuldigd, tenzij dit bedrag, nu Duitschland zich blijkbaar minder dan tot dusverre bij den export wenscht te beperken, is verhoogd, waarover echter niets bekend is geworden.

In de derde plaats werd tegemoet gekomen aan de wenschen van de Midden-Europeesche groep, waarvan het vooral Tsjecho-Slowakije is, dat zich in denzelfden toestand bevindt als Duitschland: de overschrijding van het quotum ontstaat vooral door de groote hoeveelheden staal, welke de binnenlandsche markt momenteel kan opnemen. Als de berichten juist zijn heeft men hier een andere oplossing gevonden dan in het geval van Duitschland: over de geheele linie is het bedrag der te betalen boete van \$ 4.— tot \$ 2.— verminderd, in verband waarmede tevens het aandeel van de groep in een eventueel kas-saldo is gehalveerd.

Met Polen is men ook op deze bijeenkomst niet tot overeenstemming kunnen komen. Wanneer de Poolse ijzer- en staalindustrie tot het kartel toetreedt, betekent dit feitelijk een stabilisatie, en zij ziet mog zoo vele mogelijkheden van expansie, dat zij tot nu toe niet heeft kunnen besluiten dezen stap te doen. Bovendien zou zij zich dan moeten onderwerpen aan de berekening van haar quotum naar de productie van het 1e kwartaal 1926, terwijl zij thans tweemaal zoo veel staal produceert. Verleden jaar heeft zij een voorstel tot het sluiten van een bijzondere overeenkomst gedaan, hierin wenschte zij een maximum-hoeveelheid voor den export van 500.000 ton per jaar vastgelegd te zien. Het kartel vond echter 300.000 ton voldoende en wenschte tevens te bepalen, dat een toeneming van den binnenlandschen afzet vermindering van het export-quotum tengevolge zou hebben. Doch, hoewel Polen niet ongenegen bleek om iets op de hoeveelheid te laten vallen, wilde het van een „trait d'union” tusschen export-quotum en binnenlandschen afzet — ook op de laatst gehouden bijeenkomst — niets weten.

* * *

Was dus het achter ons liggende halfjaar allesbehalve vruchtbaar voor wat betreft den verderen uitbouw van het Internationale Ruwstaalkartel, in één opzicht werd een belangrijk resultaat geboekt. Vroeger hebben wij reeds als eerste voorwaarde voor het slagen van internationale syndicaatsvorming genoemd het bestaan van nationale organisaties, zooals Duitschland die kent. Welnu, eerder nog dan in het algemeen verwacht werd, is men er in Frankrijk in geslaagd een dergelijke organisatie tot stand te brengen. Eind December werd hieromtrent principieele overeenstemming bereikt en op 15 Februari is het Fransche syn-

dicaat voor halffabrikaten en balkijzer zijn werkzaamheden begonnen. Echter hebben zich een drietal belangrijke fabrieken tot nu toe nog niet aangesloten, doch dit is geen beletsel geweest om de prijzen der genoemde producten vrij belangrijk te verhoogen. Voor een groot deel was men hiertoe echter in staat, dank zij de stijging, welke de wereldmarktprijzen sedert eenigen tijd te zien hebben gegeven, doch de stijging der prijzen op de Fransche markt is bijv. voor balkijzer relatief veel grooter dan die op de wereldmarkt.

Niet onvermeld mag verder blijven, dat het internationale syndicaat voor walsdraad, waarvan in ons vorig artikel werd medegedeeld, dat het in voorloopigen vorm tot stand was gekomen; op 1 October definitief in werking is getreden. Intusschen heeft men zich voor niet langer dan een half jaar gebonden.

(Slot volgt).

G. S. K. B.

DE NEDERLANDSCHE KATOENINDUSTRIE IN 1927.

II (Slot).

Verder zijn er nog verschillende producten der Nederlandsche katoenindustrie, die in de statistiek niet als manufacturen worden vermeld en toch voor den uitvoer van belang zijn. Als zoodanig mogen o.a. genoemd worden:

Tafel- en servetgoed, handdoeken en ander huishoudgoed; zoowel aangepast als aan het stuk; beddelakens en sloopen, zoowel van linnen, halflijnen als katoen, die toch hoofdzakelijk uit katoen bestaan, waarvan in 1927 werden uitgevoerd:

1.164.000 K.G. ter waarde van f 3.547.000 tegen in 1926 728.000 " " " " " 2.409.000

Gebreide- en tricot-goederen, waarvan de uitvoer bedroeg in:

1927: 1.071.000 KG. ter waarde van f 3.216.000

1926: 1.013.000 " " " " " 3.428.000

Katoenen band en veters, waarvan werden uitgevoerd:

1927: 217.000 KG. ter waarde van f 658.000

1926: 215.000 " " " " " 742.000

Manufacturen van echte zijde of van kunstzijde met andere stoffen (behalve wol):

1927: 106.000 KG. ter waarde van f 666.000

1926: 26.000 " " " " " 198.000

Fluweel en peluche (lang- en kortharig):

1927: 216.000 KG. ter waarde van f 1.024.000

1926: 133.000 " " " " " 764.000

De uitvoer van katoenen stukgoederen heeft, wat de landen van bestemming betreft, bedragen:

Europa. KG. netto gewicht Ter waarde van:

Groot-Brittannië .. 2.258.000 f 8.451.000

Denemarken 910.000 " 2.033.000

Noorwegen 618.000 " 1.571.000

Eur. Turkije 427.000 " 1.054.000

België 135.000 " 597.000

Griekenland 104.000 " 306.000

Duitschland 88.000 " 213.000

Zweden 83.000 " 173.000

Bulgarije 60.000 " 187.000

Roemenië 33.000 " 138.000

Azië.

Ned. Oost-Indië 14.941.000 f 47.131.000

Eng.-Indië 2.217.000 " 7.715.000

Ceylon 807.000 " 3.093.000

Siam 444.000 " 1.494.000

Malakka & N.W. Borneo 370.000 " 1.519.000

China 213.000 " 493.000

Arabië 27.000 " 105.000

Syrië 18.000 " 41.200

Az. Turkije 13.000 " 32.000

Afrika.

Br. bez. O-Afrika .. 1.380.000 f 4.513.000

Br. W-Afrika 685.000 " 4.591.000

Unie Z.-Afrika 296.000 " 811.000

Fr. W-Afrika 197.000 " 815.000

Port. O-Afrika 154.000 " 584.000

Egypte 146.000 " 395.000

Amerika.

Argentinië 833.000 f 2.208.000

Chili	57.000	f	158.000
Suriname	38.000	"	127.000
Columbia	20.000	"	66.000
Australië	15.000	f	45.000

De totaal-uitvoer is, wat de hoeveelheid betreft, ongeveer 8 pCt. hooger dan over 1926, terwijl de waarde ongeveer gelijk is, hetgeen natuurlijk in verband staat met de lagere katoenprijzen gedurende het afgelopen jaar, waardoor de kostprijs dezer manufacturen vrij belangrijk lager is geweest.

De uitvoer naar Nederlandsch-Indië is iets grooter geweest dan over 1926, doch relatief opnieuw afgenomen en bedraagt thans 50 pCt. van den totalen uitvoer. Vanaf 1921 is dit percentage jaarlijks geregeld verminderd van 68 pCt. tot 50 pCt. en blijkt daaruit dus wel, dat de exportfabrieken erin geslaagd zijn den afzet, die hun in de Nederlandsche koloniën is ontvallen, te remplacieren door groteren uitvoer naar andere landen.

In Nederlandsch-Indië zelf is het aandeel van den Japanschen invoer van manufacturen opnieuw toegenomen, zoodat Japan thans de eerste plaats inneemt. Volgens de Indische statistiek vindt men daarvoor de volgende cijfers:

Invoer van ongebleekte, gebleekte, geverfde en gedrukte, en bontgeweven manufacturen, sarongs, slendangs enz.

	1913		1926		1927	
	Waarde in f	%	Waarde in f	%	Waarde in f	%
Engeland ..	33.252.989	43	23.478.155	24	24.149.338	24
Nederland ..	33.300.874	43	33.666.633	35	30.876.550	30
Japan	204.961	—	30.438.187	32	35.472.315	35
Italië	2.699.146	3	2.323.131	2	3.263.844	3
China	—	—	859.026	1	1.250.120	1
Zwitserland	169.239	—	477.605	—	598.179	1
Singapore ..	1.901.586	3	2.069.933	2	991.117	1
Duitschland	—	—	16.435	—	288	—
Br.-Indië ..	—	—	2.737.215	3	4.717.369	4
Rest	6.355.831	8	609.777	1	547.208	1
	77.884.626	100	96.676.097	100	101.866.328	100

Als men de hoeveelheden voor elke categorie afzonderlijk beschouwt, zijn de vooruitzichten voor een herwinning van het daar verloren terrein vrij hooploos. De Nederlandsche invoer beperkt zich hoofdzakelijk tot enkele soorten van goederen als gebleekte cambrics en geweven sarongs en kains, welke artikelen door verschillende groote weverijen in Twente sedert vele jaren speciaal voor de Java-markt worden gefabriceerd. In de overige rubrieken van katoenen stapelartikelen neemt de Nederlandsche invoer op Java steeds verder af en er bestaat zeker weinig uitzicht, dat hierin in de komende jaren weer verbetering zal komen.

Wat den uitvoer van manufacturen betreft, hierboven bij de rubriek diverse goederen is voor het eerst vermeld „manufacturen van echte zijde of van kunstzijde met andere stoffen, behalve wol”. Daar hier te lande slechts zeer weinig geheel zijden stoffen worden geweven, zal deze rubriek hoofdzakelijk betrekking hebben op katoenen stoffen, die gedeeltelijk uit kunstzijde bestaan. De hoeveelheid is nog wel niet groot, doch de uitvoer over 1927 bedraagt toch 106.000 KG. ter waarde van f 666 mille tegen 26.000 KG. ter waarde van f 106 mille in 1926, zoodat men wel mag aannemen, dat het gebruik van kunstzijde in onze Nederlandsche katoenweverijen toenemende is. In verschillende persberichten heeft men de laatste maanden uitingen kunnen lezen, die er op zouden kunnen wijzen, dat onze katoenindustrie op dit gebied achterlijk is. Het is zeer de vraag, of dit verwijt wel geheel billijk is. In de eerste plaats verkeert het gebruik van kunstzijden garen in de katoenindustrie nog in een ontwikkelingsstadium. De kwaliteit der kunstzijde wordt nog geregeld verbeterd, zoowel wat de sterkte, de gelijkmatigheid, alsook wat de waschbaarheid betreft. Bovendien geven de fabrieken van kunstzijde zich steeds meer moeite, hun product af te leveren

in een toestand, die de verwerking in de weefindustrie vereenvoudigt, terwijl verder de prijzen van deze kunstzijden garen heel wat lager zijn dan eenige jaren geleden. Ook is het niet onwaarschijnlijk, dat men zich een overdreven voorstelling maakt van de hoeveelheid kunstzijden garen, die in andere landen in de katoenweefindustrie wordt gebruikt. Volgens Amerikaansche publicaties bedraagt deze hoeveelheid in de Vereenigde Staten 1 pOt. van de hoeveelheid ruwe katoen, hetgeen zou wijzen op een gebruik van 12 à 15 miljoen KG. per jaar. In Engeland bedraagt volgens de advertenties der gezamenlijke exporteurs van katoenen manufacturen dit verbruik 5 miljoen KG. per jaar op een katoenverbruik van circa 650 miljoen KG., dus iets minder dan 1 pOt. In Engeland publiceert men sedert eenige jaren de uitvoer van katoenen goederen, vermengd met kunstzijde, afzonderlijk en deze uitvoer bedroeg in:

1926: 60.416.422 yards,
1927: 72.431.463 „

terwijl de uitvoer van gewone katoenen manufacturen in deze beide jaren resp. 3834 miljoen en 4117 miljoen yards bedroeg.

Voor andere landen zijn schrijver dezes geen gegevens bekend, doch als men rekent, dat het verbruik aan katoenen garen in de weverijen hier te lande volgens de statistiek van voortbrenging en verbruik gedurende 1926 ruim 58 miljoen KG. heeft bedragen, zou, bij een percentsgewijs gelijk gebruik aan kunstzijde als in Engeland en de Ver. Staten, in onze katoenindustrie circa 600.000 KG. kunstzijden garen per jaar verwerkt kunnen worden.

Het is zeer goed mogelijk en zelfs ook waarschijnlijk, dat het verbruik van kunstzijde in de katoenweverijen verder zal toenemen. Gedeeltelijk zal het tempo van deze toeneming afhangen van den vooruitgang van de techniek in de kunstzijdefabricatie; als men er werkelijk in slaagt de daar gesponnen garen verder te verbeteren, wordt de gebruiksmogelijkheid in de textielindustrie natuurlijk ook grooter. Verder is de prijskwestie zeer belangrijk en moet men niet vergeten, dat kunstzijden garen in een toestand voor de weverij geschikt, thans nog ongeveer drie maal zoo duur zijn als katoenen garen, terwijl bovendien de verwerking van kunstzijde hogere eischen stelt aan de zorg en vaardigheid van de betrokken arbeiders, en dus daardoor ook duurder komt.

Koopers van katoenen manufacturen, als de groote magazijnen en warenhuizen bekijken de zaak wel eens anders en oordeelen hoofdzakelijk naar de artikelen, die zij zelf koopen en die vooral in de betere zaken een groote verscheidenheid van kwaliteiten en dessins omvatten. Zij vergeten dan wel eens, dat zij niet de eenige consumenten van katoenen goederen zijn en dat voor de groote massa van elk volk de dagelijksche kleeding en vooral de werkkleeding nog bijna uitsluitend uit katoen bestaat en dat voor dergelijke kleeding niet de glans of het uiterlijke aanzien, doch vooral de prijs en de duurzaamheid den doorslag geven. Op de groote overzeesche markten, waar over het algemeen het levenspeil heel wat lager is dan in Europa is zulks nog in veel sterkere mate het geval en wordt men als fabrikant steeds, hoe de vraag zich, wat de katoenen manufacturen betreft, meestal concentreert op de eenvoudige en goedkope soorten. Hierin worden steeds de grootste orders gegeven, terwijl het verbruik van de mooie en duurder goederen bijna overal heel wat geringer is.

Het is dus zeer moeilijk om thans te voorspellen, hoe zich in de komende jaren het verbruik van kunstzijden garen in de weefindustrie zal ontwikkelen. Dat dit verbruik zal toenemen, is buiten kwestie, vooral omdat men erin geslaagd is, door de vermenging van katoen met kunstzijde, verschillende soorten van manufacturen samen te stellen, die er heel mooi uitzien en voor verschillende doeleinden gebruikt kunnen worden, waarvoor men vroeger andere grondstoffen bezigde. Op dit gebied brengt de techniek nog dage-

lijks wat nieuws en zijn er zeker voor de katoenindustrie nog groote mogelijkheden op velerlei gebied. De fabricatie van dergelijke goederen, evenals het gebruik van kunstzijde in stapelgoederen, zal dan ook ongetwijfeld verder toenemen, doch het is wel degelijk de vraag, of deze toeneming zoo groot zal zijn, dat hierdoor de steeds doorgaande uitbreiding van het productievermogen der kunstzijdefabrieken een duurzamen afzet zal vinden. De katoenindustrie als zoodanig kan natuurlijk alleen voordeel hebben van deze uitbreiding van productie en het zal zeker interessant zijn in de komende jaren de ontwikkeling op dit gebied te volgen.

Wat de vooruitzichten voor 1928 voor de katoenindustrie betreft, hierover is nog weinig te zeggen. Het momenteele prijsniveau lijkt niet abnormaal hoog en over het algemeen zijn voorraden van manufacturen niet belangrijk, zoodat men ook op de overzeesche markten wel orders schijnt te willen geven. De concurrentie blijft echter groot, zoowel van Engeland als ook van verschillende andere Europeesche landen, als bijv. Zwitserland, Italië, België en ook Tsjecho-Slowakye, waar dikwijls de productiekosten lager zijn en welke landen alle hun textielindustrie na den oorlog nogal hebben uitgebreid, zoodat zij te veel produceeren voor het eigen land en dus voor een gedeelte van hun artikelen wel op export zijn aangewezen. Het is zeker te hopen, dat in de komende jaren de concurrentie-mogelijkheid voor onze eigen industrie niet nog moeilijker zal worden en dat deze er in zal slagen ook voortaan met succes den afzet harer fabrieken verder uit te breiden.

J. G.

DE RIJKSMIDDELEN.

In dit nummer treft men aan het gebruikelijke overzicht van de opbrengst der Rijksmiddelen over de maand Maart 1928, vergeleken met de overeenkomstige cijfers van Maart 1927.

De gewone middelen brachten in de afgelopen maand f 39.066.500 op tegen f 39.810.700 in Maart 1927 en vertoonden mitsdien een achteruitgang van f 744.200. De totale opbrengst in de afgelopen maand overtrof daarentegen de raming met een bedrag van f 235.100. Zooals evenwel reeds in de beide vorige overzichten werd opgemerkt, geeft dit cijfer geen juist beeld van den werkelijken toestand, daar wetten zijn tot stand gekomen, waarvan een lagere opbrengst der personeele belasting en der inkomstenbelasting is te verwachten. Met het oog op deze verlagingen zijn de betreffende middelenposten respectievelijk f 6.500.000,— en f 15.000.000 minder geraamd. Waar de invloed daarvan zich evenwel eerst in de tweede helft des jaars zal doen gevoelen, moet de raming voor Maart 1928 dus, om tot een juiste vergelijking te komen, feitelijk met 1/12 van f 21½ miljoen, d.i. met f 1.791.700 worden verhoogd. Hieruit valt af te leiden, dat de opbrengst der middelen in de afgelopen maand feitelijk f 1.556.600 bij het voor die maand geraamde opbrengstcijfer is ten achter gebleven.

De totaal opbrengst over de eerste drie maanden van dit jaar bedroeg f 120.008.100, d.i. f 1.327.400 minder dan in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar. Daarentegen werd de raming in genoemde periode met f 3.513.900 overschreden. Past men evenwel dezelfde correctie toe, als hierboven ten aanzien van de opbrengst over Maart werd aangebracht, dan blijkt, dat de opbrengst in het eerste kwartaal feitelijk f 1.861.100 minder dan de raming heeft bedragen.

In vergelijking met de overeenkomstige maand van het vorig jaar vertoonden de grondbelasting, de dividend- en tantiëmbelasting, de invoerrechten, het statistiekrecht, de geslacht-, de gedistilleerd-, de bier-, de suiker- en de tabakaccijns, de belasting op gouden en zilveren werken, de zegelrechten, de registratierechten, de domeinen en de loodselden een hooger opbrengstcijfer. Daarentegen brachten minder op de personeele belasting de inkomstenbelasting, de ver-

mogensbelasting, de zout- en de wijnaccijns, de belasting op rijwielen en de rechten van successie, van overgang bij overlijden en van schenking. De opbrengst der jacht- en vissoherijakten was zóó gering, dat deze gevoegelijk kan worden verwaarloosd. Over het geheel genomen, verschilde de loop der middelen in de afgelopen maand niet zooveel van die in Maart 1927.

De grondbelasting gaf ditmaal weer een stijging in opbrengst te zien (van f 100.600), vermoedelijk een gevolg van een iets snellere invordering van het restant van den vorigen dienst. Aangezien dit middel ook in de maand Januari betrekkelijk ruim heeft gevloeid, kon over het eerste kwartaal ruim f 340.000 meer worden geboekt dan over hetzelfde tijdvak van het vorige jaar. De raming werd in de eerste drie maanden bij lange na niet bereikt; het nadeelig verschil beliep f 507.400, waarbij evenwel dient te worden bedacht, dat de maanden Februari en Maart voor deze belasting niet de meest gunstige plegen te zijn.

Evenals de vorige maand liep de personeele belasting in opbrengst terug. Het decrees bedroeg niet minder dan f 227.900,—, doch wordt vrijwel geheel gecompenseerd door de ruime ontvangsten, die in Januari en Februari jl. uit dit middel werden verkregen. Gerekend over drie maanden leverde 1928 nog een klein surplus boven het voorafgaande jaar (van ruim f 55.000). De raming werd in het eerste kwartaal daarentegen niet bereikt. Het nadeelig verschil bedroeg f 813.400, doch moet feitelijk met ruim f 1½ miljoen worden verhoogd, daar de belastingverlaging, met het oog waarop de betreffende middelenpost f 6½ miljoen lager werd gesteld, nog bijna niet wordt gevoeld. Aan den anderen kant mag niet worden vergeten, dat de maanden Februari en Maart voor de personeele belasting doorgaans niet voordeelig zijn.

Ook de inkomstenbelasting gaf een daling in opbrengst te zien, en wel met het niet onbelangrijke bedrag van f 1.946.300. Vermoedelijk is deze teruggang te wijten aan een vertraging in de aanslagsregeling. Daarentegen werd de raming met ruim f 919.000 overtroffen, (in de maand Maart vloeit deze belasting meestal vrij ruim). Bij vergelijking van de ontvangsten over de eerste kwartalen van 1927 en 1928 blijkt, dat de opbrengsten als volgt over de verschillende dienstjaren kunnen worden verdeeld:

	Jan. t/m. Mrt. 1927	Jan. t/m. Mrt. 1928
1924/25....	f 428.000,—	—
1925/26....	„ 1.820.000,—	f 353.700,—
1926/27....	„ 25.346.600,—	„ 1.861.900,—
1927/28....	„ —	„ 23.542.700,—
Totaal.	f 27.594.600,—	f 25.758.300,—

De vergelijking valt thans in het nadeel van 1928 uit (teruggang f 1.836.200,—). Daarentegen werd de raming belangrijk overschreden (met f 4.508.300,—). Neemt men evenwel in aanmerking, dat de opbrengst van deze belasting f 15 miljoen lager werd geraamd, terwijl de bedoelde maatregel eerst met 1 Mei a.s. in werking zal treden, dan verliest deze overschrijding ten eenenmale haar in het oog vallend karakter.

De vermogensbelasting gaf f 79.000,— minder te boeken dan in Maart 1927, waarvoor intusschen een bepaalde oorzaak niet aanwijsbaar is; misschien doet zich hier een kleine vertraging in de aanslagsregeling gevoelen. Gerekend over het eerste kwartaal werd noch de opbrengst van het vorige jaar, noch de raming bereikt (achteruitgang resp. f 224.000,— en f 165.500,—). Bij het laatstgenoemde cijfer moet worden bedacht, dat de voor 1928 geraamde inkomst f 1.800.000,— hooger is gesteld dan voor het vorige jaar, zulks in verband met de stijging, die dit middel den laatsten tijd te zien gaf.

De dividend- en tantiëmbelasting gaf een hoogere opbrengst van f 435.300,— waarbij evenwel moge worden opgemerkt, dat de opbrengst van Maart 1927 buitengewoon laag was. Daar deze belasting ook in de vorige maanden vrij ruim heeft gevloeid, kwam in het 1e kwartaal 1928 f 779.400,— méér binnen dan in

dezelfde maanden van 1927. Daarentegen werd f 2.771.600,— minder ontvangen dan 3/12 der raming. Een bepaalde conclusie mag hieruit niet worden getrokken, daar de dividend- en tantiëmbelasting op zeer onregelmatige wijze binnenkomt en de eerste maanden van het jaar doorgaans vrij onvoordeelig zijn. Ook moge nogmaals in herinnering worden gebracht, dat voor 1928 een hoogere opbrengst van f 6 miljoen werd geraamd; de volgende maanden zullen leeren, of deze optimistische raming al of niet gerechtvaardigd was.

De invoerrechten gaven een stijging in opbrengst te zien van f 370.700,— en het statistiekrecht een van f 15.600,—. Gerekend over drie maanden bedroeg de vooruitgang onderscheidenlijk f 1.780.900 en f 107.800,—, terwijl de raming bij beide middelen eveneens werd overschreden (met respectievelijk f 2.166.400,— en f 52.200,—). In deze gunstige uitkomsten, die ook in het vorige jaar konden worden geconstateerd, mag ongetwijfeld een bewijs van opleving van den handel worden gezien.

Van de accijnzen vertoonden alleen de zout- en de wijnaccijns een lager opbrengstcijfer. Eerstgenoemd middel liep terug met f 26.800,— en deed de inkomst over het 1e kwartaal 1928 f 74.800 dalen beneden die van het tijdvak Januari—Maart 1927. De wijnaccijns gaf f 17.200,— minder te boeken, waardoor de vooruitgang van Februari weer geheel werd teniet gedaan. De overige accijnzen bewogen zich alle in stijgende richting. De geslachtsaccijns leverde een accres op van f 6.600,— waardoor de opbrengst over het eerste kwartaal f 200.000,— steeg boven die van dezelfde periode van 1927. Wellicht is hierin een gevolg van de verminderde aanvoeren van bevroren buitenslandsch vleesch te bespeuren. Het gedistilleerd bracht ditmaal f 53.900,— méér in de schatkist, doch dit kon de ongunstige uitkomsten van de beide vorige maanden niet goed maken; het eerste kwartaal 1928 leverde f 371.000,— minder op dan de eerste drie maanden van 1927; ook de raming werd niet bereikt (nadeelig verschil f 751.700,—). De bekende oorzaken (fraude, drankbestrijding e.d.) zijn hierin te onderkennen. Ook de hieraccijns steeg in opbrengst (met f 77.300,—), doch de raming werd niet gehaald (ruim f 111.200 kwam minder binnen). De suikeraccijns accresseerde met f 30.000; dank zij de ruime ontvangsten in de maanden Januari en Februari van dit jaar, kon in het eerste kwartaal 1928 f 1.252.000,— méér worden geboekt dan in het vorige jaar, terwijl de raming met f 1.068.900,— werd overtroffen. Zooals reeds in het overzicht over Februari werd opgemerkt, staat deze ruime ontvangst in verband met het speculatief inslaan van voorraden, daar door de handelaars in dit artikel een stijging van prijzen wordt verwacht. Eindelijk trekt de tabaksaccijns de aandacht, die f 269.600 méér opleverde dan in Maart 1927. Gerekend over drie maanden kwam f 879.600,— méér in dan gedurende dezelfde periode van 1927, terwijl 3/12 der raming met f 335.700, werd overschreden. Uit de aanhoudende stijging der opbrengst van den tabaksaccijns mag wellicht tot een opleving in de sigarenindustrie worden geconcludeerd.

De belasting op gouden en zilveren werken gaf f 7.200 boven de inkomst van Maart 1927 en bleef zich dus in stijgende lijn bewegen. Daarentegen gaf de rijwielenbelasting f 128.800,— minder te boeken, waarbij evenwel dient te worden bedacht, dat in het loopende jaar 10 pCt. van de werkelijke opbrengst aan de gewone middelen ten goede komt, terwijl in 1927 40 pCt. onder de gewone middelen is gebracht, en dat voorts de kosten van een rijwielplaatje van f 3 tot f 2,50 zijn terugverlaagd. De totale opbrengst der rijwielenbelasting beliep in het eerste kwartaal f 4.966.400.— In tegenstelling met de vorige maand liepen de zegelrechten met f 274.100,— omhoog, hetgeen bijna geheel aan een ruimer vloeien van de beursbelasting was toe te schrijven, die met f 245.700,— vooruitging, dank zij mede de uitgifte hier te lande van veel bui-

tenlandsche obligatiën. Ook de registratierechten gaven een hogere inkomst (f 985.000,— méér). Gerekend over drie maanden, leverde de eerstgenoemde belasting minder op (nl. f 221.300,—) dan in 1927; de registratierechten brachten in gemeld tijdvak f 1.381.600,— méér in de schatkist. De raming werd in het 1e kwartaal bij beide middelen overtroffen (resp. met f 359.700 en f 831.000), en dit terwijl de opbrengstcijfers voor 1928 onderscheidenlijk f 5.000.000,— en f 1.500.000,— hooger zijn gesteld.

De successierechten vertoonden weer een belangrijke daling in opbrengst, ditmaal van f 1.051.300,—, gevolg van de doorwerking van de verlaging van dit recht bij de wet van 28 December 1926 (Staatsblad No. 429), welke sedert September 1927 haar invloed doet gevoelen. Gerekend over drie maanden kwam reeds f 4.226.500,— minder binnen. Ook de raming werd niet gehaald (nadeelig verschil f 543.400,—). De grillige loop van dit middel maakt het evenwel moeilijk, hieraan een bepaalde conclusie te verbinden.

De domeinen gaven f 93.500 en de loodsgelden f 14.000,— méér te boeken. Voor wat dit laatste middel betreft, kwam in het eerste kwartaal f 10.100,— binnen boven de opbrengst van de gelijknamige maanden van 1927. Daarentegen bleef de opbrengst f 17.800,— bij de raming ten achter.

De inkomsten van het „Leeningfonds 1914” bedroegen in de afgelopen maand f 6.124.800,— tegen f 8.667.400,— in Maart 1927. Van eerstgenoemd bedrag was ruim f 3.621.000,— aan de Verdedigingsbelastingen te danken. In de eerste drie maanden van 1928 kwam in totaal f 19.689.000,— binnen (in hetzelfde tijdvak van 1927 f 25.326.300,—).

Voor het „Wegenfonds” werd in de afgelopen maand f 495.400,— geïnd, waarvan f 322.100,— op rekening komt van de Rijkswielbelasting. De opbrengst over het 1e kwartaal van 1928 bedroeg f 5.199.600,—.

DE INDISCHE MIDDELEN OVER JANUARI 1928.

De opbrengst van de Landsmiddelen over de eerste maand van het jaar maakt, vergeleken met die over Januari van het vorig jaar, een gunstigen indruk; de totaalopbrengst is thans ruim f 1,2 mill. hooger. Als nieuwe heffing deed op 1 Januari jl. het goederengeld zijn entrée; het aandeel daarvan in het gunstig verschil is rond f 250.000. Andere nieuwe of verhoogde heffingen zijn dit jaar niet van invloed; de verlaging van enkele tarieven van de Pandhuisregie is nog niet in werking getreden.

Meer brachten op de groepen belastingen, monopolies en bedrijven, minder de Landsproducten en de middelen saamgebracht in de groep „allerlei”. De hogere opbrengst van de belastinggroep in totaal ad ruim f 850.000 is gelijk aan die van de invoerrechten en accijnzen, doch ook andere middelen vertoonden een accres, enkele bleven bij het vorig jaar ten achter. Vooruitgang valt te constateren bij:

Invoerrecht	0,858 mill.
Uitvoerrecht	0,114 „
Accijnzen	0,214 „
Statistiekrecht	0,070 „
Personeele belasting	0,053 „
Vennootschapsbelasting	0,400 „
Verponding	0,100 „
Slachtbelasting	0,084 „

Ongunstige verschillen de volgende:

Inkomstenbelasting	0,219 mill.
Zegelrecht	0,502 „
Landelijke inkomsten	0,159 „

De stijging van den invoer en daardoor die van het invoerrecht is opmerkelijk; het verloop in de eerste jaarmaand was als volgt:

Januari 1925	f 5,7 mill.
Januari 1926	„ 6,7 „
Januari 1927	„ 6,4 „
Januari 1928	„ 7,3 „

De gemiddelde raming is met niet minder dan f 1 mill. overtroffen.

Het *uitvoerrecht* bracht vergeleken bij 1927 over de eerste maand f 114.000' meer op; daarmee is de teruggang vergeleken bij dezelfde maand van 1926, die een lagere opbrengst gaf van rond 3 ton, echter nog niet ingehaald. De maandraming is met rond f 50.000 overtroffen.

De hogere ontvangst aan accijnzen heeft in hoofdzaak betrekking op den accijns op *petroleum* en *gedistilleerd*, welke middelen resp. ± 2 ton en f 24.000 meer opbrachten; de accijnzen op *lucifers* daarentegen gaf over verslagmaand een lagere ontvangst te zien van f 8.000.

Het *zegelrecht* toont een opmerkelijke daling; het nadeelig verschil is echter weinig reëel daar dit ontstond door eenige teruggaafposten, samen rond 5 ton, op een aan het afgelopen dienstjaar ten goede gekomen bate uit den verkoop van zegels aan den Immigratiedienst, waarvan een deel eerst in 1928 is teruggestort.

De *landelijke inkomsten* gaven een lagere ontvangst te zien van f 159.000 dan over Januari 1927, welk bedrag voor rekening komt van de landrente.

De *slachtbelasting* bracht f 84.000 méér op dan in dezelfde maand van 1927, en bleef met f 4.000 beneden de maandraming.

Monopolies.

Opium	0,488 mill. meer
Zout	0,096 „ minder
Pandhuizen	0,207 „ meer

Producten.

Landscaoutchoucbedrijf	0,211 mill. meer
Boschwezen	0,050 „ „
Goud	0,044 „ minder
Tin	1,261 „ „
Steenkolen	0,022 „ meer

Bedrijven.

Havenwezen	0,429 mill. meer
Baggerdienst	0,057 „ minder
P.T.T.	0,141 „ meer
S.S. en Tr. en Automobielen	0,493 „ „

De opbrengst van den *opium*verkoop was over de verslagmaand bijna 5 ton hooger dan in Januari van het vorig jaar; hierin is te onderkennen de invloed van de strengere bestrijdingsmaatregelen en het minder streng toepassen van de licentiestelsels. In 1927 overtrof de maandopbrengst die van het voorgaande jaar met 2 ton. De ontvangsten overtroffen de maandraming eveneens met f 500.000.

De hogere ontvangsten van het *Havenwezen*, vergeleken bij de maandraming, tot een bedrag van f 1.166.000 zijn o.m. een gevolg van de vooruitbetalingen bij de groote havens, welke in Januari en Juli van elk jaar plaats hebben. De hogere opbrengst over Januari vergeleken bij die over dezelfde maand van 1927 komt voor een bedrag van f 249.000 voor rekening van de heffing van het goederengeld, waarvan de gemiddelde maandopbrengst is geraamd op f 203.800.

De ontvangsten van den *Post-, Telegraaf- en Telefoondienst* vertoonden een stijging bij die over Januari 1927 van f 142.000; de raming is overtroffen met f 171.000. Deze stijging boven die over Januari 1927 bedraagt voor de brieven- en pakketpost f 104.500, voor de telegrafie f 33.600.

Het accres in de maandopbrengst van de *Spoorwegen* vergeleken bij die van 1927, bedraagt niet minder dan 5 ton. Hiervan komt voor rekening van de S.S. op Java en Madoera f 357.000, terwijl de Atjehtram, de Spoorwegen ter Westkust van Sumatra en die ter Sumatra's Zuidkust meer opbrachten resp. f 41.000, f 43.000 en f 73.000. Dat de totaal-ontvangst beneden het maandgemiddelde ligt, is niet van eenig belang daar dit gemiddelde voor de S.S. ontvangsten

geen reële beteekenis heeft door zeer kenmerkende seizoen-invloeden (suikervervoer).

Op den post *Mijnconcessies* is een teruggave tot een bedrag van f 420.000 wegens te hoog opgelegde aanslagen over de jaren 1923 en 1924 moeten worden geboekt.

AANTEKENINGEN.

De buitenlandsche handel van de Vereenigde Staten in 1927.

Het Departement van Handel van de Vereenigde Staten publiceert in zijn Trade-Information-Bulletin No. 537 tal van uitvoerige gegevens over den buitenlandschen handel van de Vereenigde Staten gedurende 1927, waaraan wij het volgende ontleenen:

De uitvoer bereikte in 1927 een totale waarde van \$ 4.865.000.000 tegen \$ 4.809.000.000 in 1926. De invoer bedroeg \$ 4.184.000.000, tegen \$ 4.431.000.000 in het voorafgaande jaar.

Het resultaat van de vermeerdering van de uitvoerwaarde enerzijds en van de vermindering van de invoerwaarde anderzijds was een toeneming van het invoersurplus van \$ 378.000.000 in 1926 tot \$ 680.000.000 in 1927. De invoer van goud was iets kleiner dan in 1926, terwijl de uitvoer belangrijk toenam. De netto-invoer van goud bedroeg derhalve slechts \$ 6.000.000, tegen \$ 98.000.000 in 1926.

In totaal steeg de waarde van den uitvoer in 1927 ten opzichte van dien van 1926 met 1.2 pCt. De waarde van den totalen invoer daarentegen daalde in verhouding tot den invoer in 1926 met 5.6 pCt.

Dergelijke veranderingen behoeven echter niet alleen het gevolg te zijn van wijzigingen in den *omvang* van den handel, doch kunnen evenzeer voortvloeien uit *prijsfluctuaties*. Om de beteekenis van zulke verschuivingen in den internationalen handel juist te waardeeren is het derhalve noodzakelijk den invloed van deze beide factoren te scheiden. De eenige afdoende methode om wijzigingen in den omvang van den buitenlandschen handel te schatten is de berekening van het percentage van de kwantitatieve verschuiving voor ieder belangrijk artikel afzonderlijk en de samenvatting van deze verschillende wijzigingen in één algemeen gemiddelde met behulp van prijscoëfficiënten, die hun relatieve beteekenis aangeven.

Wanneer men de bovenstaande cijfers op deze wijze corrigeert, blijkt, dat — in verband met de daling van het algemeen prijsniveau — de export niet met 1.2 pCt. doch met 8 pCt. is toegenomen, terwijl de import niet met 5.6 pCt. daalde doch zelfs een kleinigheid groter was dan in het voorafgaande jaar.

Let men niet op de waarde, doch op den omvang van den handel, dan overtreft 1927 voorzover het den uitvoer betreft alle voorafgaande jaren, terwijl de invoer ongeveer gelijk bleef aan 1926.

Niet alleen de handelsbalans, doch ook de betalingsbalans van de Vereenigde Staten was in 1927 belangrijk groter dan in het voorafgaande jaar. De pariwaarde van de buitenlandsche leeningen, die in de Vereenigde Staten zijn ondergebracht, bedroeg \$ 1.593.000.000, hetgeen \$ 275.000.000 groter is dan in 1926. Ook het totaal der uitgaven van Amerikaanse touristen in het buitenland nam toe, evenals de interestbetalingen op Amerikaanse beleggingen in het buitenland. Zendingen van emigranten daarentegen waren iets kleiner dan in het voorafgaande jaar.

Wat het verloop van den handel van de Vereenigde Staten gedurende 1927 betreft, valt op te merken, dat de seizoenbeweging minder groot was dan in den regel het geval placht te zijn. De uitvoer bereikte als gewoonlijk ten gevolge van den invloed van de landbouwproducten een laag punt in het begin van den zomer, steeg tot een hoogtepunt in het najaar en

daalde vervolgens geleidelijk gedurende den winter en het voorjaar.

De voornaamste wijzigingen in de samenstelling van den buitenlandschen handel waren ten opzichte van 1926 een *vermeerdering* in den uitvoer van grondstoffen voor voedingsmiddelen en in den uitvoer van halfabrikaten en een *vermindering* in den uitvoer van grondstoffen en gefabriceerde voedingsmiddelen. De daling in den uitvoer van grondstoffen kan geheel worden toegeschreven aan de vermindering van de abnormale vraag voor steenkool, die een gevolg was van de Engelsche kolenstaking in 1926, terwijl de daling in de waarde van den uitvoer van gefabriceerde voedingsmiddelen was te wijten aan een vermindering, zoowel in de hoeveelheid als in de waarde, van den uitvoer van vleesch en dierlijke oliën. De uitvoer van eindproducten, zette zijn stijging voort, zoowel in hoeveelheid als in waarde, ten gevolge van de belangrijk grotere vraag naar Amerikaanse automobielen en machinerieën.

De belangrijkste verschuivingen in den invoer waren een aanzienlijke *vermindering* in de waarde van grondstoffen, zoowel voor fabrikaten als voedingsmiddelen, en in halfabrikaten. De daling in de waarde van den invoer van grondstoffen is voor een groot deel toe te schrijven aan den lageren prijs voor rubber, doch ook de gemiddelde invoerprijzen van ruwe zijde, wol en onverwerkt katoen daalden, terwijl ook de hoeveelheid geïmporteerde wol eenigszins verminderde. De daling in de waarde van den invoer van grondstoffen voor voedingsmiddelen vloeide hoofdzakelijk voort uit een vermindering van de hoeveelheid zoowel als van de waarde van den invoer van koffie. Een aanzienlijke stijging in de prijzen van suiker daarentegen leidde tot een *toeneming* van de totale waarde van den invoer van gefabriceerde voedingsmiddelen.

De eenige belangrijke wijziging in de geografische verdeling van den uitvoer waren een vermeerdering van den uitvoer naar Canada en Afrika en een vermindering in den uitvoer naar Oceanië en Latijnsch Amerika. De vermeerdering met \$ 97.000.000 in den handel met Canada was een gevolg van grotere graanverscheppingen en vermeerderden uitvoer van automobielen en machinerieën. Anderzijds nam de uitvoer van automobielen naar Australië en Nieuw-Zeeland een weinig af en was deze vermindering de voornaamste oorzaak van de daling van den uitvoer naar Oceanië. Verminderingen in den uitvoer van 13 tot 16 pCt. naar het Vereenigd Koninkrijk, Frankrijk en Italië, werden ongeveer opgeheven door een vermeerdering van den uitvoer naar Duitschland met ongeveer een derde en een kleinere vermeerdering in den uitvoer naar de meeste andere Europeesche landen. De verscheppingen van katoen, vleesch en steenkool waren kleiner dan in 1926, terwijl de uitvoer naar Europa van graan, koper en automobielen groter was. Invoer van alle werelddeelen daalde in 1927 in waarde. Ongeveer $\frac{3}{5}$ van de totale vermindering vond plaats in den invoer uit Azië, hetgeen hoofdzakelijk een gevolg was van de lagere prijzen van rubber en zijde. Ook de totale waarde van den invoer uit Zuid-Amerika was belangrijk kleiner, hetgeen een gevolg was van geringere aankopen van nitraat, koper en wol en een daling in den prijs van koffie. De handel met Europa was slechts iets kleiner dan in 1926, terwijl Europa Azië verving als voornaamste leverancier van grondstoffen bij den invoer in de Vereenigde Staten.

* * *

Gaat men de ontwikkeling van den buitenlandschen handel van de Vereenigde Staten gedurende de laatste vijf-en-twintig jaren na, dan blijkt, dat de uitvoer sinds het begin van deze eeuw tot 1914 toe regelmatig is gestegen, terwijl de vermeerdering gedurende de oorlogs- en na-oorlogsperiode spronggewijze plaats had. Deze stijging was echter ten deele een gevolg van de algemeene prijsstijging. De jaren 1921

en 1922 geven een scherpe daling te zien, welke eveneens voor een groot gedeelte aan een wijziging van het algemeene prijsniveau is toe te schrijven. Sinds 1922 beleven wij een nieuw tijdperk van expansie, dat nu reeds meer dan vijf jaar heeft geduurd. Daarbij was de tendens van den invoer ongeveer gelijk aan die van den uitvoer, behalve dat de expansie gedurende de oorlogsjaren minder groot en de toeneming in de laatste jaren verhoudingsgewijze grooter is geweest. Over het algemeen kan men zeggen, dat de verhouding van den invoer tot den uitvoer in een tijdperk van binnenlandschen industrielen bloei toeneemt en bij een dalende tendens in het zakenleven vermindert. Zoo zien wij, dat het verhoudingscijfer, dat in 1921 56 pCt. bedroeg, in 1926 steeg tot 92 pCt., het hoogste cijfer gedurende de laatste dertig jaren, en in 1927 weder daalde tot 86 pCt., hetgeen ongeveer overeenkomt met het cijfer voor 1925.

De toeneming van den uitvoer van de Vereenigde Staten in verhouding tot dien van de jaren van voor den oorlog is bijzonder merkwaardig in verband met het feit, dat de handel van tal van andere landen, wanneer men rekening houdt met de wijzigingen in het algemeen prijsniveau, in dienzelfden tijd aanzienlijk is gedaald. De uitvoer van de Vereenigde Staten vormde van den totalen uitvoer van alle belangrijke handelsstaten in de wereld 12,8 pCt. in 1913, 16,3 pCt. in 1925 en bijna 17 pCt. in 1926. Deze stijgende lijn werd slechts onderbroken door de jaren, die op het sluiten van den vrede volgden, waarbij men echter wel dient te bedenken, dat de uitvoer van de Vereenigde Staten in verhouding tot den uitvoer van de overige wereld gedurende den oorlog tot een abnormale hoogte was gestegen.

Ondanks dit stijgend aandeel van de Vereenigde Staten in den geheelen wereldhandel, blijven zij in verhouding tot de meeste andere landen toch nog steeds een min of meer zelfstandige economische eenheid. Een relatief veel geringer deel van hun consumptie behoeft te worden ingevoerd dan in de meeste andere landen het geval is. Dientengevolge behoeft het ook slechts beperkte hoeveelheden van zijn totale productie uit te voeren om dezen invoer te betalen.

Overigens loopt de verhouding van den uitvoer der verschillende goederen tot hun totale binnenlandsche productie onderling natuurlijk sterk uiteen.

Wanneer men de gefabriceerde voedingsmiddelen buiten beschouwing laat, is de waarde van den uitvoer van Amerikaanse industriële producten momenteel zesmaal zoo groot als in het begin van deze eeuw. Zelfs wanneer men den invloed van het hogere prijsniveau elimineert, is de omvang nog verdriedubbeld. Niettemin is de verhouding, waarin de uitvoer van fabrieken (gefabriceerde voedingsmiddelen niet inbegrepen) staat tot hun totale productie, niet wezenlijk grooter dan 25 jaar geleden, aangezien de expansie van de binnenlandsche markt in dezelfde verhouding is toegenomen als de uitvoer.

De verhouding van den uitvoer van gefabriceerde voedingsmiddelen tot hun totale binnenlandsche productie daalde in hetzelfde tijdsverloop niet onbelangrijk. Het is overigens begrijpelijk, dat de regelmatige vermeerdering van de bevolking in de Vereenigde Staten, die relatief veel grooter is dan in de Europeesche landen, tot een vermindering in de relatieve waarde in den uitvoer van voedingsmiddelen (grondstoffen zoowel als gefabriceerde voedingsmiddelen) heeft geleid, te meer daar inmiddels Canada, Australië en Argentinië veel grootere beteekenis hebben gekregen voor de voorziening van de overige wereld van voedingsmiddelen.

Dat de uitvoer van de Vereenigde Staten, ondanks de belangrijke absolute vermeerdering, in verhouding tot de totale binnenlandsche productie niet grooter is dan een kwart eeuw geleden, is tenslotte wel te

verklaren. Dank zij hun rijke natuurlijke hulpbronnen waren zij in staat hun productie gelijken tred te doen houden met de toeneming van hun behoeften. In tegenstelling tot de vermindering der productie in tal van andere landen als een gevolg van den oorlog en tot de langzame toeneming in de rest van de wereld, zijn de Vereenigde Staten zoo gelukkig geweest den omvang van hun productie gedurende de laatste tien jaren sterk te kunnen vermeerderen en den levensstandaard van de bevolking te verhogen.

Indexcijfers van scheepsvrachten.

Ons indexcijfer van scheepsvrachten voor volle ladingen, schrijft "The Economist", bedraagt voor de maand Maart 108,39, hetgeen een daling van 1,23 pCt. beteekent, vergeleken bij de vorige maand. Het overeenkomstige cijfer was verleden jaar 137,96. Het tegenwoordige cijfer is het laagste, dat sedert den oorlog in de maand Maart is voorgekomen, behalve in 1926, toen het Maart indexcijfer 104,14 bedroeg. Onderstaande tabel toont de bewegingen van het indexcijfer der verschillende groepen:

Datum	Europeesche wateren	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Britsch-Indië	Verre Oosten en Stille Zuidzee	Australië	Totaal
Basis							
(Gemiddelde v. 1898—1913)	100	100	100	100	100	100	100
(Gemidd. v. 1913)	110,0	113,1	123,4	106,3	117,4	127,9	116,3
Febr. 1920	814,3	529,9	757,5	744,8	587,0	712,2	691,0
Dec. "	268,9	277,2	244,1	256,8	286,7	347,2	280,1
Dec. 1921	160,1	164,1	163,7	144,4	141,3	166,5	156,7
Dec. 1922	137,1	135,2	129,2	122,6	136,1	159,3	136,6
Dec. 1923	134,0	132,7	120,1	124,4	125,1	144,2	130,1
Dec. 1924	117,4	129,2	119,5	119,8	129,3	161,1	129,4
Dec. 1925	117,0	121,6	117,0	110,1	110,1	154,9	121,8
Dec. 1926	139,7	156,1	145,9	132,9	129,2	179,8	147,3
Maart 1927	123,8	131,1	136,2	132,1	143,5	161,1	138,0
April "	118,9	133,0	133,0	124,4	128,9	137,1	129,2
Mei "	118,3	131,4	134,3	130,9	122,3	140,7	129,6
Juni "	114,0	118,1	121,6	126,2	121,4	142,4	124,0
Juli "	110,5	113,2	111,9	115,8	119,9	138,0	118,2
Aug. "	108,8	122,2	118,2	121,4	121,8	144,2	122,8
Sept. "	111,7	130,8	115,3	119,3	123,7	150,0	125,1
Oct. "	109,8	128,1	116,4	116,4	123,6	144,2	123,1
Nov. "	108,8	128,9	120,1	117,6	125,8	140,7	123,6
December "	105,6	116,2	113,6	114,2	124,9	139,8	119,0
Januari 1928	106,7	106,9	111,4	113,6	121,4	127,3	114,6
Februari "	105,6	106,4	106,2	112,4	114,1	114,0	109,7
Maart "	101,7	104,8	102,8	106,7	115,1	119,3	108,4

Onderstaande tabel geeft de veranderingen in het indexcijfer van iedere groep en sub-groep gedurende de afgelopen maand, waarbij het cijfer 100 telkens het gemiddeld niveau van de periode 1898—1913 voorstelt:

	Indexcijfer	+ of -
Golf van Biscaye; uitgaande vracht..	106,42	- 7,34
" " thuisvracht.....	125,81	- 6,45
Middell. Zee; uitgaande vracht.....	112,07	- 9,04
" " thuisvracht.....	101,08	+ 0,95
Noord-Amerika.....	104,77	- 1,63
Zuid-Amerika; uitgaande vracht....	76,33	- 10,24
" " thuisvracht.....	129,29	+ 3,53
Indië; uitgaande vracht.....	101,05	- 10,53
" " thuisvracht.....	112,32	- 0,83
Het verre Oosten, enz.....	115,12	+ 1,07
Australië.....	119,29	+ 5,34

Er valt een voortdurende daling in uitgaande kolenvrachten te zien, tot een nog lager peil dan in Februari. Deze lage kolenvrachten waren hoofdzakelijk de oorzaak van den achteruitgang van het indexcijfer van Europa en deden de geringe stijging in de noteeringen voor thuisvrachten voor Zuid-Amerika, waar voortdurend bevredigende graanverscheppingen werden gedaan, weer teniet. De Australische graan-

vrachten waren vaster gestemd, maar Noord-Amerika was weder rustig met een flauwe stemming in de noteeringen voor gestorte ladingen naar Europa. De volgende tabel toont de verhouding van het indexcijfer tot het gemiddelde van 1913, waarbij het jaar 1926 in verband met de kolenstaking is weggelaten: (1913 = 100)

Maand	1924	1925	1927	1928
Januari	117,11	114,49	118,59	98,47
Februari	123,78	115,96	120,54	94,33
Maart	122,09	106,63	118,58	93,17
April	117,22	104,24	111,06	
Mei	114,27	98,23	111,41	
Juni	108,62	91,74	106,54	
Juli	103,75	94,90	101,61	
Augustus	104,43	95,87	105,51	
September	110,50	98,19	107,51	
October	115,55	99,49	105,78	
November	112,76	102,23	106,27	
December	111,21	104,67	102,31	
Jaarl. gemiddeld.	113,44	102,22	109,64	

Gedurende deze maand werd tonnage naar verschillende richtingen aangeboden, hoofdzakelijk boven de aanvraag van de bevrachters, en met het vooruitzicht van het naderende flauwe seizoen voor de „tramp”vrachten zijn de vooruitzichten van de eigenaars niet bemoedigend.

BOEKAANKONDIGING.

Petroleum en Petroleum-politiek. Verzamelde Opstellen. Door F. S. Noordhoff. Johan Mulder, Uitgever, Gouda, 1927. XIV plus 238 blz.

De vraag, of het verschijnen van een in het bijzonder met de behoeften der arbeidersklasse en van de socialistische beweging rekening houdend boek betreffende petroleum en petroleum-politiek gewenscht of noodzakelijk is, vindt men door dergelijke publicaties in Duitsland (*Georg Engelbert Graf: Erdöl, Erdölkapitalismus und Erdölpolitik*), in België (*Julien Doms: De Internationale Petrolpolitiek*), in Engeland (*R. Page Arnot: The Politics of Oil*) beantwoord, zij het dan ook niet beslist, en daarnaast zou men nog een klein aantal andere internationale geschriften op petroleumgebied kunnen noemen, welke schrijvers niet al te ver van de socialistische gedachtenwereld af staan. Voor Nederland heeft nu de heer *F. S. Noordhoff* daartoe een poging gedaan in den vorm van het hier aan te kondigen boek, dat in omvang de genoemde publicaties verre overtreft. Dit boek bestaat uit een verzameling van zijne in den loop van verscheidene jaren in dagbladen en tijdschriften verschenen beschouwingen, en het is door den heer *F. M. Wibaut* voorzien van een lezenswaardige korte inleiding.

Wanneer men over dit boek een totaal-oordeel wil uitspreken, dan zal zich dit misschien het best daarin laten samenvatten, dat het werk in *de groote lijnen* een juist oriënteerend beeld geeft van de talrijke economische en politieke vraagstukken, welke aan het ééne woord „Petroleum” verbonden zijn; maar men zal dit oordeel niet kunnen uitspreken zonder in het licht te stellen, dat het vooral in *talrijke details onjuistheden* bevat, onjuistheden van meer of minder ernstigen aard, die echter aan de waarde van het boek onvermijdelijk meer dan gewenscht is afbreuk doen. Deze onjuistheden zal men misschien daaraan moeten toeschrijven, dat de schrijver niet steeds in voldoende mate zich heeft gebaseerd op de — voornamelijk buitenlandse — bronnen, maar zich menigmaal, zonder ten aanzien der waarde van de geraadpleegde werken kritisch genoeg stelling te nemen, vergenoegde met de vermelding ervan, of wel deze gebruikte tot ondersteuning van zijne these, of wel daaruit conclusies trok, die echter bij betere bestudeering der bronnen achterwege zouden zijn gebleven. Dit geldt ook met betrekking tot de gevallen, waarin hij zich be-

roept op mededeelingen in de Nederlandsche pers, die niet steeds afkomstig zijn of kunnen zijn van correspondenten, welke zich in deze ingewikkelde materie voldoende hebben ingewerkt.

Wij willen deze bespreking niet vullen met een serie van dergelijke fouten. Wanneer evenwel de heer Noordhoff — voor zoover wij constateerden op vier plaatsen in zijn boek (pag. 49, 66, 123 en 156) — een uitlating van Sir Edward Mackay *Edgar* (dien de schrijver consequent *Sir E. Mackay* noemt en dien hij merkwaardig genoeg als „een der voormannen van de Shell” aanduidt), die deze in zijn blad „Sperling's Journal” in September 1919 deed, als „uiterst tartend artikel uit de „Times” van Maart 1920” kenschetst, dan moeten wij toch in het kort daarop ingaan. Hij doet zulks blijkbaar op gezag van den Franschen schrijver *Francis Delaisé*, en is bovendien omtrent de persoonlijkheid van den heer *Edgar* slechts gebrekkig ingelicht. In de „Times” van 26 Februari 1927 had hij in een beoordeeling van de King's Bench wel het een en ander kunnen vinden, dat hem ten minste een aanvullende opmerking bij zijn beschouwingen in de pen zou hebben gegeven. Natuurlijk moet zulk een vergissing, vooral wanneer dit artikel wordt voorgesteld als antwoord op een resolutie van den Senaat der Ver. Staten, wel aanleiding geven tot verkeerde gevolgtrekkingen. Hierop is reeds gewezen door *Davenport-Cooke: The Oil Trusts and Anglo-American Relations, 1923*, een uitstekend werk, dat echter in de literatuuropgave van den heer Noordhoff niet voorkomt.¹⁾

Onjuist is ook een zin als die op pag. 142 over Mexico: „De Standard wilde alleenheerscheres over de onzaglijke Mexicaansche petroleumterreinen”. De Standard heeft de Mexicaansche petroleumterreinen nimmer als alleenheerscheres in bezit gehad, noch vóór, noch ná het opkomen van de ster der Mexican Eagle en het verbleeken daarvan; herinnerd moge slechts worden aan de eerst enkele jaren geleden tot Standard Oil-ondernemingen geworden, vroeger onafhankelijke, *Doheny*-maatschappijen, vervolgens aan de „*Corona*” enz.

De geschiedenis der Engelsche Regeerings-deelname in de *Anglo-Persian*, wordt op pag. 222 geheel onjuist weergegeven, op een andere plaats ten naastbij juist. Wanneer de schrijver *Doms* verwijt (pag. 55), dat deze de Sinclair Oil Co. (Sinclair Consolidated Oil Corp.) niet kent, dan moet den auteur zelf wel voorgehouden worden, dat hij op zijn beurt ook omtrent de betekenis van andere groote onafhankelijke maatschappijen zijn lezers in het duister laat (Gulf Oil Corp., The Texas Co. enz.).

Dikwijls weet men overigens niet, of onjuiste gegevens slechts aan een drukfout moeten worden toegeschreven — het boek is nl. slechts zeer gebrekkig gecorrigeerd — dan wel aan feitelijke onbekendheid met de verhoudingen; vooral op de jaartallen is zulks van toepassing. Maar aan een drukfout kan men niet toeschrijven de opmerking op pag. 69 over de arbeidsverdeling in de *Koninklijke-Shell-groep* en juist met betrekking tot deze Nederlandsche onderneming had men toch, waar het om zoo gemakkelijk te controleren feiten gaat, grootere nauwkeurigheid moeten betrachten.²⁾ Zeer wenschelijk ware het ook geweest, wanneer de schrijver althans in die gevallen, waar de gebeurtenissen *fundamenteele wijzigingen* medebracht ten aanzien der in het boek vermelde feiten

¹⁾ Hij vermeldt in zijn literatuur-opgave ook niet het „Petroleumboek” van „De Telegraaf”.

²⁾ Men mag de groote petroleummaatschappijen velerlei verwijten, hare faits et gestes bieden tot bespreking en critiek dikwijls gelegenheid, maar een in stilte lakende opmerking als die, dat de Koninklijke haar jaarverslag aan de pers slechts in uittreksel mededeelt, of het slechts voor enkele begunstigen verkrijgbaar stelt, zou, al gaat het slechts om een punt van ondergeschikt belang, toch in het belang van den schrijver zelve, beter achterwege gebleven zijn.

— bijv. bij het probleem van een petroleumtekort en van de overproductie — daarop uitvoeriger had ge-
wezen.

De schrijver moge ons deze opmerkingen vergeven op dezen grond, dat wij van meening zijn — waarin hij ons ongetwijfeld zal bijvallen —, dat een boek, hetwelk een zoo moeilijk en tot misvattingen en verkeerde gevolgtrekkingen zoo gemakkelijk aanleiding gevend, dikwijls ook opzettelijk duister gelaten onderwerp behandelt als dat van de petroleum in de politiek, eerder moet geschreven worden met grootere nauwkeurigheid dan met geringere dan die, welke men ook bij een populair-wetenschappelijke verhandeling als eisch stelt. Het kaf van het koren te scheiden valt juist den lezer, tot wien hij zich richt, zeker niet gemakkelijk, want deze verwacht *vermeerdering van kennis*. Wij willen er nogmaals op wijzen, dat de lezer die uit dit werk ook ongetwijfeld kan verkrijgen, en de referent is de eerste om te betreuren, dat het boek niet *alléén* die geeft, dat het dus niet alleen goed zaad geeft, maar dat ook onkruid, al overwoekert het dit niet, toch niet ontbreekt.

Dr. WILHELM MAUTNER.

ONTVANGEN:

- The Rubber Crisis* by P. E. Gourju and Hargreaves Parkinson, London, z.j.; London General Press.
Amerikaansche Import-Pools tegen Rubber, Kina en Tabak door Mr. E. H. von Baumhauer. Amsterdam, 1928; A'damsche Boek- en Steendrukkerij v.h. Ellerman, Harms & Co.
El Clero Y El Gobierno de Mexico; A Puntos Para la Historia de la Crisis en 1926 Tomo I por Luis C. Balderrama. 1927; Editorial „Cuauthemoc“.
El Clero Y El Gobierno de Mexico; Documentos Para la Historia de la Crisis en 1926 Tomo II por Luis C. Balderrama. 1927; Editorial „Cuauthemoc“.

MAANDCIJFERS.

EMISSIES IN MAART 1928.

Prov. en Gemeentelijke Leeningen..	f 26.752.880,—
zijnde:	
<i>Nederland</i>	
Gem. Amsterd.	f 15.000.000
4½ % obl. à 98¾ %	f 14.812.500
Gem. Leiden	f 2.000.000
4½ % obl. à 99¼ %	f 1.990.000
Gem. Nijmegen	f 1.800.000
4½ % obl. à 99½ %	f 1.791.000
Gem. Voorburg	f 966.000
4½ % obl. 1928 à 99¼ %	f 958.755
<i>Argentinië</i>	
Provincie Buenos-Aires	
\$ 2.500.000 6 % goud-	
obl. à 96¼ %	f 6.015.625
<i>Duitschland</i>	
Stad Karlsruhe	
R.M. 2.000.000 10-j. 8 %	
schuldbrieven à 98¾ %	f 1.185.000
Bank- en Credietinstellingen	„ 7.305.000,—
zijnde:	
<i>Nederland</i>	
<i>Aandeelen</i>	
Bank voor Roer. Goederen	
f 250.000 aand. à 105 %	f 262.500
Industriele Disconto-Mij.	
f 1.500.000 aand. à 114 %	f 1.710.000
<i>Obligatiën</i>	
Holl. Disconteeringsbank	
f 1.000.000 converteerb.	
6 % obl. à 99 %	f 990.000
<i>Duitschland</i>	
<i>Obligatiën</i>	
Landesb. d. Prov. Schlesw.-	
Holstein f 4.500.000 7 %	
10-j. gegar. cert. à 96½ %	f 4.342.500
Hypotheebanken	„ 20.490.000,—
zijnde:	
<i>Duitschland</i>	
<i>Pandbrieven</i>	
Bayerische Hypotheken-u.	

Wechselb. G.M. 3.500.000	
7 % hyp. goudpandbrieven à 96½ %	f 2.026.500
Bayerische Vereinsbank	
G.M. 3.500.000 7 % hyp.	
goudpandbr. à 96½ %	f 2.026.500
Deutsche Hypothek. b. A.G.	
G.M. 5.000.000 7 % belastingsvrije goudpandbr. à 96½ %	f 2.895.000
Frankfurter Hypothek. b.	
G.M. 3.000.000 7 % belastingsvrije hyp. goudpandbrieven à 96½ %	f 1.737.000
Preuss. Centr.-Bodenkred.	
A.G. G.M. 5.000.000 7 % belast.vrije goudpandbr. van 1928 à 96½ %	f 2.895.000
Sächs. Bodencreditanstalt	
G.M. 5.000.000 7 % bel.vrije goudpandbrieven van 1928 à 96¼ %	f 2.887.500
Württemberg. Hypothekenb.	
G.M. 4.000.000 7 % bel.vrije goudpandbrieven van 1928 à 96¼ %	f 2.310.000
<i>Vereenigde Staten</i>	
<i>Obligatiën</i>	
International Mortgage and Investment Corporation	f 3.750.000 7 %
4-j. obl. à 99 %	f 3.712.500
Industriele Ondernemingen	f 4.271.700,—
zijnde:	
<i>Nederland</i>	
<i>Aandeelen</i>	
Brood- en Meelfabrieken Mij. „De Korenschoof“	
f 400.000 aand. à 137½ %	f 550.000
Holl. Draad- en Kabelfabr.	
f 637.000 aand. à 110 %	f 700.700
<i>Obligatiën</i>	
Coöperatieve Beetwortel-suik. fabriek Roosendaal	
f 500.000 5 % obl. à 98 %	f 490.000
Coöperatieve IJsfabriek „Rotterdam“	f 275.000 ¹⁾
6 % obl. à 100 %	f 275.000
<i>Duitschland</i>	
<i>Obligatiën</i>	
C. J. Vogel Draht- u. Kabelwerke A.G.	f 1.500.000
7 % belast.vrije le hyp. obl. à 96 %	f 1.440.000
<i>Frankrijk</i>	
<i>Aandeelen</i>	
Fabrique de sucre de Vierzy frs. 1.200.000	
aand. à 136 %	f 816.000
Electr., Gas-, Tel., Telegr.- en Waterl. Maatschappijen	„ 5.608.500,—
zijnde:	
<i>Nederland</i>	
<i>Obligatiën</i>	
N.V. Maatsch. tot Aanleg en Exploitatie van Laagspanningsnetten te Groningen	f 1.000.000 4½ %
gegar. obl. à 100½ %	f 1.005.000
<i>Duitschland</i>	
<i>Obligatiën</i>	
Saarland-Lothar. Elektrizitäts-Aktien-Gesellsch.	
f 1.200.000 6 % belast.vrije gegar. obl. à 93 %	f 1.116.000
Wasserwirtsch. im Rhein-Westfälischen Industriegebiet (Ruhrkohlenbezirk) G.m.b.H.	\$ 1.500.000
6½ % 25-j. goud-obl. à 93 %	f 3.487.500
Mijnbouw-Ondernemingen	„ 9.805.312,50
zijnde:	
<i>Nederland</i>	
<i>Aandeelen</i>	
Ned. Mij. tot het verrichten van mijnbouwkundige	

werken f 700.000 aand. à 105 %/o..... f 735.000	
<i>Duitschland</i>	
<i>Obligatiën</i>	
Gelsenkirchen. Bergwerks A.G. \$ 3.750.000 6 %/o 6-j. belast.vrije verz. notes à 96% %/o f 9.070.312,50	
Suikerondernemingen „ 9.900.000,— zijnde:	
<i>Nederlandsch-Indië</i>	
<i>Obligatiën</i>	
Handelsvereniging „Am- sterdam” f 10.000.000 4½ %/o obl. à 99 %/o.... f 9.900.000	
Diversen „ 990.000,— zijnde:	
<i>Nederland</i>	
<i>Obligatiën</i>	
's-Gravenhaagsche Pas- sage-Mij. f 1.000.000 5 %/o 1e hyp. obl. à 99 %/o .. f 990.000	
Tramweg-Maatschappijen „ 3.546.000,— zijnde:	
<i>Nederlandsch-Indië</i>	
<i>Obligatiën</i>	
Oost-Java Stoomtram-Mij. f 3.600.000 2) 5 %/o convert. obl. à 98½ %/o f 3.546.000	
Totaal.... f 88.269.392,50	

1) Deze leening diende geheel voor conversie.

2) Hiervan f 2.868.000 voor conversie.

Totaal der emissies in Januari.... f 51.704.447,50
Februari .. „ 66.561.262,50*
Maart „ 88.269.392,50
Algemeen Totaal..... f 206.535.102,50

*) Bij de emissiestatistiek over Februari werd de volgende leening abusievelijk weggelaten: Bank voor Nederlandsche Gemeenten f 2.000.000 4½ %/o schuldbrieven à 98½ %/o f 1.970.000, waardoor het totaal der emissies in Februari f 66.561.262,50 wordt.

Voorts werd in de afgelopen maand h.t.l. geïntroduceerd een beperkt bedrag aand. Philips Petrol. Cy., waarvan de eerste koers van afgifte 39½ %/o bedroeg, terwijl de inschrijving werd opengesteld op de volgende obligatieleeningen:

	Rente- Guldens	Emissie- voet	koers
R.K. Ziekenhuis St. Antonius te Heggen in Westfalen.....	120.000	7½ %/o	100 %/o
E.E. Broeders der Christ. Scholen (Baden).....	100.000	7 %/o	99 %/o
Par. v. d. H. Antonius Abt te Rot- terdam (conversie f 170.000)	360.000	5 %/o	99½ %/o
Soeurs de Marie de Braine l'Alleud	115.000	6½ %/o	99½ %/o
R.K. Kerkbestuur v. d. H. Pancratus te Sassenheim.....	150.000	5 %/o	100 %/o
Zusters Dienaressen der Serafijn- sche Liefde te Essen.....	420.000	7½ %/o	99½ %/o
Orde der Barmhartige Zusters v. d. H. Vincentius a Paulo, Freiburg	500.000	7 %/o	99 %/o
St. Elisabeths Ziekenhuis te Alkmaar	300.000	5 %/o	100 %/o
Parochie St. Jacobus, Saarbrücken.	150.000	7 %/o	99 %/o
Gereformeerde Kerk van 's-Gra- venhage West.....	120.000	5 %/o	100 %/o

OVERZICHT VAN DE INDISCHE MIDDELEN. (in Guldens.)

	Januari 1928	Sedert 1 Januari 1928	Overeen- komstige periode 1927
<i>Belastingen.</i>			
Pachten excl. pandhuizen	6.985	6.985	5.835
Invoerrecht incl. Lands- goederen.....	7.300.063	7.300.063	6.441.369
Uitvoerrecht incl. Lands- goederen.....	1.223.579	1.223.579	1.109.450
Accijnzen.....	2.821.993	2.821.993	2.607.198
Andere ontv. I. U. en A.	21.409	21.409	19.680
Statistiekrecht.....	505.882	505.882	435.665
Personeele belasting.....	376.663	376.663	323.122
Inkomstenbelasting.....	4.772.280	4.772.280	4.991.800

Vennootschapsbelasting ..	1.371.197	1.371.197	970.427
Oorlogswinstbelasting... 1)	83.299	83.299	147.496
Opgeheven producten- lastingen.....	—	—	—
Verponding.....	1.171.223	1.171.223	1.071.950
Recht van openbare ver- koopingen.....	148.335	148.335	153.934
Zegelrecht.....	772.489	772.489	1.275.474
Overschrijving van vaste goederen.....	161.169	161.169	124.749
Recht van successie en overgang.....	47.770	47.770	22.359
Vergunning speel- en dobbeltafels.....	32.296	32.296	11.575
Slachtbelastingen.....	515.577	515.577	430.953
Bijzondere belastingen buitengewesten.....	13.678	13.678	16.847
Hoofdgeld.....	4.167	4.167	10.314
Landelijke inkomsten ...	943.965	943.965	1.102.973
Belasting op loterijen....	588	588	430
Totaal.....	22.128.009	22.128.009	21.273.600

Monopolies.

Opium.....	3.656.429	3.656.429	3.168.062
Zout.....	1.551.976	1.551.976	1.648.352
Pandhuizen.....	1.735.433	1.735.433	1.527.757
Totaal.....	6.943.838	6.943.838	6.344.171

Producten.

Kina.....	1.747	1.747	8.356
Landscaouthoucbedrijf..	538.410	538.410	327.133
Boschwezen.....	1.154.428	1.154.428	1.109.833
Goud.....	106.552	106.552	150.544
Tin.....	4.726.866	4.726.866	5.988.704
Steenkolen.....	262.878	262.878	240.223
Aandeel i/d winst N.V. „Gemeensch. Mijnb. Mij. Billiton”.....	—	—	—
Totaal.....	6.790.881	6.790.881	7.824.795

Bedrijven

Havenwezen.....	2.212.750	2.212.750	1.783.542
Baggerdienst.....	158.016	158.016	215.462
Landsdrukkerij.....	13.672	13.672	24.971
Post-, Telegraaf- en Tele- foondienst.....	2.604.444	2.604.444	2.462.591
Spoor- en Tramwegen ...	5.788.892	5.788.892	5.295.010
Waterkracht en Electri- citeit.....	1.284	1.284	392
Totaal.....	10.779.058	10.779.058	9.781.968

Allerlei middelen.

Aandeel i/d winst van de Jav. Bank.....	—	—	—
Afstand van grond.....	863.763	863.763	728.432
Mijnconcessies..... 2)	334.544	334.544	138.941
Boeten en verbeurdver- klaringen.....	121.838	121.838	96.379
Leges en salarissen, ont- vangen door de grif- fiers v/d verschillende rechtscolleges.....	32.254	32.254	34.606
Heffing terzake van gesl. werkovereenkomsten..	60.166	60.166	60.347
Opbrengst Wees- en Boe- delkamers.....	28.048	28.048	36.231
Kadaster.....	38.250	38.250	22.731
Atkoop heerendiensten Buitengewesten.....	470.208	470.208	436.538
Schoolgelden.....	418.229	418.229	422.041
Ontvangsten groote zie- ontv. groote ziekenin- richtingen en krankzin- nigengestichten.....	40.295	40.295	36.032
IJK van maten en ge- Verkoop en verhuur van huizen.....	15.972	15.972	15.044
180.032	180.032	188.096	
72.780	72.780	60.512	
213.907	213.907	159.951	
230.621	230.621	187.086	
312.654	312.654	338.508	
Totaal.....	2.764.473	2.764.473	2.961.475
TOTAAL GENERAAL..	49.406.259	49.406.259	48.186.009

1) Teruggegeven belastinggelden. 2) Teruggegeven cijns.

OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN.

(In Guldens)

	Maart 1928	Sedert 1 Januari 1928	Overeenkomstige periode 1927
<i>Directe belastingen.</i>			
Grondbelasting	1.133.154	4.742.631	4.402.539
Personeele belasting ..	589.844	4.811.630	4.756.489
Inkomstenbelasting ..	8.092.413	25.758.319	27.594.539
Vermogensbelasting ..	1.040.942	3.209.539	3.433.570
Dividend- en tantieme-belasting	841.335	2.478.368	1.698.933
<i>Invoerrechten.</i>	5.764.702	16.341.393	14.560.467
<i>Statistiekrecht.</i>	395.082	1.127.226	1.019.415
<i>Accijnzen.</i>			
Zout	172.067	532.285	607.090
Geslacht	820.254	2.521.687	2.321.728
Wijn	577.244	668.349	688.178
Gedistilleerd	4.038.161	10.498.312	10.869.276
Bier	1.013.789	2.857.019	2.451.955
Suiker	3.256.273	12.068.869	10.816.896
Tabak	2.075.844	5.985.690	5.106.129
Belasting op gouden en zilveren werken	95.765	256.572	241.044
Belasting op rijwielen ..	36.905 ¹	496.641 ²	2.213.855
<i>Indirecte belastingen.</i>			
Zegelrechten	2.683.710 ³	7.359.661	7.580.921
Registratierechten	2.529.155	6.330.970	4.949.399
Successierechten	3.070.336	9.456.604	13.683.134
<i>Domeinen, wegen en vaarten</i>	447.551	976.239	820.296
<i>Staatsloterij</i>	9.055	194.373	193.943
<i>Jacht en visscherij</i>	633	3.514	3.561
<i>Loodsgelden</i>	472.303	1.332.246	1.322.175
<i>Mijnen</i>	—	—	—
Totaal-Generaal ..	39.066.517	120.008.137	121.335.532

1) 10 % der werkelijke opbrengst; art. 39 der Wegenbelastingwet. 2) 40 % der werkelijke opbrengst; art. 39 der Wegenbelastingwet. 3) Hieronder begrepen f 782.096 wegens zegelrecht van nota's van makelaars en commissonnairs in effecten, enz. (Beursbel.). 4) Id. f 1.894.330. 5) Id. f 1.773.323.

HEFFINGEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

	Maart 1928	Sedert 1 Januari 1928	Overeenkomstige periode 1927
Verdedigingsbelast. Ia	323.309	986.105	1.039.770
Verdedigingsbelast. Ib	1.170.886	3.605.420	3.721.340
Verdedigingsbelast. II	2.127.036	6.835.197	6.715.132
<i>Opcenten:</i>			
Grondbelasting	229.026	955.755	883.076
Personeele belasting ..	157.958	1.047.112	961.017
Inkomstenbelasting ..	226.128	639.441	6.656.267
Vermogensbelasting ..	267.793	816.790	876.950
Dividend- en tantieme-belasting	277.641	817.861	560.648
Accijnzen op Suiker	651.255	2.413.774	2.163.379
„ „ Wijn	115.449	133.670	137.636
Gedistilleerd	403.816	1.049.831	1.086.928
Zegelrecht van buitl. eff.	174.552	388.069	524.180
Totaal	6.124.849	19.689.025	25.326.323

HEFFINGEN VOOR HET WEGENFONDS.

	Maart 1928	Sedert 1 Januari 1928	Overeenkomstige periode 1927
Wegenbelasting	163.254	729.834	—
Rijwielenbelasting	332.143 ¹	4.469.767 ²	3.320.783
Totaal	495.397	5.199.601	—

1) 90 % der werkelijke opbrengst; art. 39 der Wegenbel.wet. 2) 60 % der werkelijke opbrengst; art. 39 der Wegenbel.wet.

SPLITSING VAN DE OPBRENGST DER GROND-, PERSONEELE-, INKOMSTEN- EN VERMOGENSBELASTING SEDERT 1 JANUARI 1927.

Dienstjaren	Grondbelasting	Personeele belasting	Inkomstenbelasting	Vermogensbelasting
1925/26	—	—	353.717	—
1926/27	18.658	261.494	1.861.923	15.866
1927/28	3.708.283	4.394.038	23.542.679	3.193.673
1928/29	1.015.690	156.098	—	—
Totalen ..	4.742.631	4.811.630	25.758.319	3.209.539

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. { Disc. Wissels. 4 1/2 13 Oct. '27	Zwits. Nat. Bk. 3 1/2 22 Oct. '25
{ Bel. Binn. Eff. 5 13 Oct. '27	N. Bk. v. Denem. 5 23 Juni '27
{ Vrsch. in R.C. 6 13 Oct. '27	Zweedsche Rbk 3 1/2 31 Dec. '27
Javasche Bank 4 14 Juli '26	Bank v. Noorw. 5 25 Mrt. '28
Bank van Engeland 4 1/2 21 Apr. '27	Bk. v. Tsjecho-
Duitsche Rijksbank 7 5 Oct. '27	slowakije . . 5 8 Mrt. '27
Bank v. Frankrijk. 3 1/2 19 Jan. '28	N. Bk. v. O'rijk. 6 27 Jan. '28
Belgische Nat. Bnk. 4 1/2 16 Nov. '27	N. Bk. v. Hong. 6 25 Aug. '26
Fed. Res. Bank N.Y. 4 2 Feb. '28	Bank v. Italië. 6 31 Mrt. '28
Bank van Spanje . . 5 23 Mrt. '23	Z.-Afr. Res. bnk 5 1/2 9 Jan. '28

OPEN MARKT.

	1928				1927	1926	1914
	14 April	9/14 April	2/5 April	26/31 Maart			
<i>Amsterdam</i>							
Partic. disc.	4 1/8-1/4	4-1/4	3 15/16-4 1/16	3 15/16-4 1/16	3 7/8-7/16	2 3/4-1 15/16	3 1/8-3/16
Prolong.	4	3 3/4-4	3 3/4-4	3 3/4-4	3-3/4	2 1/2-3	2 1/4-3/4
<i>Londen</i>							
Daggeld ..	4-1/16	4-1/16	3-4 1/2	3 1/2-4 1/4	3-4 1/2	3-4 1/2	1 3/4-2
Partic. disc.	3 1/4-1/2	3 1/4-4 3/4	4-1/16	4-1/16	4 3/16-1/4	4 3/8	2 1/4-3/4
<i>Berlijn</i>							
Daggeld ..	5-6 1/2	5-8 1/2	7-9 1/2	4-10	3-7	3-5 1/2	—
Partic. disc.	6 1/2	6 1/2-3/4	6 3/4	6 3/4-7/8	4 1/2-5/8	4 7/8-5	—
30-55 d. . .	6 1/2	6 1/2-3/4	6 3/4	6 3/4-7/8	4 3/8-1/2	4 7/8-5	2 1/8-1/2
56-90 d. . .	6 1/2	6 1/2-3/4	6 3/4	6 3/4-7/8	4 3/8-1/2	4 7/8-5	2 1/8-1/2
<i>Waren-</i>							
<i>wchsel.</i>	6 3/4-7/8	6 3/4-7	6 7/8-7 1/4	7	4 5/8-5	5 3/4-6	—
<i>New York</i> ¹⁾							
Call money	4 1/2-3/4	4 1/2-6 1/4	5-3/4	4 1/2-5 1/4	4 1/2-3/4	4-5 1/4	1 3/4-2 1/2
Partic. disc.	4	3 7/8-4	3 7/8	3 5/8-7/8	3 3/4	3 5/8	—

1) Call money-koers van 13 April en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York**)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia *)
10 Apr. 1928	2.48 1/8	12.11 9/16	59.34	9.76 3/4	34.65 1/2	100
11 „ 1928	2.48 1/16	12.11 9/16	59.34	9.77	34.66	100
12 „ 1928	2.47 15/16	12.11 1/8	59.32	9.76 3/4	34.65	100
13 „ 1928	2.48 15/16	12.11	59.32 1/2	9.76 1/4	34.66	100
14 „ 1928	—	12.11 3/8	59.32	9.76 1/4	34.66 1/2	100
16 „ 1928	2.47 15/16	12.10 7/8	59.31	9.76 3/4	34.65	100
Laagste d.w. ¹⁾	2.47 7/8	12.10 1/8	59.29	9.75	34.62 1/2	99 3/4
Hoogste d.w. ¹⁾	2.48 7/16	12.11 1/4	59.36 1/2	9.79	34.68	100 1/4
9 Apr. 1928	—	—	—	—	—	—
2 „ 1928	2.48 3/4	12.11 7/8	59.38	9.77 1/2	34.65	100
Muntpariteit	2.48 3/4	12.10 3/4	59.26	48.—	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag *)	Boekarest *)	Milaan **)	Madrid **)
10 Apr. 1928	47.83	34.95	7.36	1.56	13.11	41.76
11 „ 1928	47.82	34.92 1/2	7.36	1.56	13.10	41.73
12 „ 1928	47.81	34.90	7.35	1.55	13.08 1/2	41.65
13 „ 1928	47.81	34.92 1/2	7.36	1.55	13.10	41.67 1/2
14 „ 1928	47.81	34.95	7.36	1.55	—	—
16 „ 1928	47.80	34.90	7.35	1.56	13.08 1/2	41.71
Laagste d.w. ¹⁾	47.77 1/2	34.85	7.33	1.52 1/2	13.05	41.60
Hoogste d.w. ¹⁾	47.85	35.—	7.39	1.60	13.15	41.80
9 Apr. 1928	—	—	—	—	—	—
2 „ 1928	47.83 1/2	34.95	7.36 1/2	1.57 1/2	13.11 1/2	41.73
Muntpariteit	48.—	35.—	2)	48.—	48.—	48.—

Data	Stockholm *)	Kopen- hagen *)	Oslo *)	Hel- sing- fors *)	Buenos- Aires *)	Mon- treal *)
10 Apr. 1928	66.67 1/2	66.57 1/2	66.32 1/2	6.26	106 1/8	2.48 1/2
11 „ 1928	66.67 1/2	66.57 1/2	66.32 1/2	6.26	106	2.48 1/4
12 „ 1928	66.62 1/2	66.55	66.32 1/2	6.25	106	2.48
13 „ 1928	66.62 1/2	66.55	66.32 1/2	6.25 1/2	106	2.48
14 „ 1928	66.65	66.55	66.32 1/2	6.25 1/2	106	2.48
16 „ 1928	66.60	66.52 1/2	66.32 1/2	6.24 1/2	106	2.48
Laagste d.w. ¹⁾	66.55 1/2	66.45	66.25	6.23	105 3/8	2.47 1/4
Hoogste d.w. ¹⁾	66.70	66.62 1/2	66.35	6.28	106 1/4	2.48 3/4
9 Apr. 1928	—	—	—	—	—	—
2 „ 1928	66.67 1/2	66.57 1/2	66.32 1/2	6.26	106 1/4	2.48 1/2
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	6.26 1/2	105 3/8	2.48 3/4

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.

1) Particuliere opgave.

2) Wettelijk gestabiliseerd tusschen 7.53 1/2 en 7.21 1/2.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
10 April 1928	4,88 ^{3/10}	3,93 ^{3/4}	23,92	40,30 ^{1/2}
11 " 1928	4,88 ^{9/32}	3,93 ^{3/4}	23,92	40,31
12 " 1928	4,88 ^{11/32}	3,93 ^{3/4}	23,92 ^{1/8}	40,33 ^{1/2}
13 " 1928	4,88 ^{3/8}	3,93 ^{3/4}	23,92 ^{1/8}	40,33
14 " 1928	4,88 ^{3/8}	3,93 ^{3/4}	23,92 ^{1/2}	40,33
16 " 1928	4,88 ^{3/8}	3,93 ^{3/4}	23,92	40,33 ^{1/2}
18 April 1927	4,85 ^{11/16}	3,91 ^{1/2}	23,70	39,99 ^{1/2}
Muntpariteit ..	4,8667	19,30	23,81 ^{1/2}	40 ^{3/16}

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	31 Mrt. 1928	7 Apr. 1928	9/14 April 1928 Laagste/Hoogste	14 Apr. 1928
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 ^{1/2}	97 ^{1/2}	97 ^{7/16} 97 ^{9/16}	97 ^{1/2}
Athene ...	Dr. p. £	368 ^{7/8}	369	369	375
Bangkok ...	Sh. p. tical	1/10 ^{3/8}	1/10 ^{1/2}	1/10 ^{5/8} 1/10 ^{1/2}	1/10 ^{5/8}
Budapest ...	Pen. p. £	27.95 ^{1/2}	27.95 ^{1/2}	27.93	27.97
B. Aires) ...	d. p. \$	47 ^{13/16}	47 ^{13/16}	47 ^{3/4} 47 ^{27/32}	47 ^{13/16}
Calcutta ...	Sh. p. rup.	1/6	1/6	1/5 ^{99/100} 1/6 ^{1/4}	1/6
Constantin ...	Piast. p. £	965	962 ^{1/2}	945	970
Hongkong ...	Sh. p. \$	2/0 ^{3/8}	2/0 ^{3/8}	2/0 ^{1/8}	2/0 ^{3/8}
Kobe ...	Sh. p. yen	1/11 ^{3/8}	1/11 ^{3/8}	1/11 ^{3/8}	1/11 ^{3/8}
Lissabon 1) ...	d. per Esc.	2 ^{5/32}	2 ^{1/8}	2 ^{9/32}	2 ^{5/32}
Mexico ...	d. per \$	24	24	23 ^{3/4}	24 ^{1/2}
Montevideo 1)	d. per \$	51	51	50 ^{3/8}	51 ^{1/2}
Montreal 1) ..	\$ per £	4.87 ^{1/8}	4.87 ^{3/8}	4.87 ^{1/8}	4.88 ^{1/8}
R.d. Janeiro) d.	per Mil.	5 ^{59/64}	5 ^{59/64}	5 ^{59/32}	5 ^{59/16}
Shanghai ...	Sh. p. tael	2/7 ^{1/16}	2/7 ^{1/32}	2/6 ^{3/4}	2/7 ^{1/8}
Singapore ...	id. p. \$	2/3 ^{1/8}	2/3 ^{1/16}	2/3 ^{3/32}	2/3 ^{7/8}
Valparaiso 2) ..	\$ p. £	39.36	39.37	39.37	39.41
Warschau ...	Zl. p. £	43.37 ^{1/2}	43.50	43.25	43.75

1) Telegrafisch transfert. 2) 90 dg.

ZILVERPRIJS

Londen 1) (N.York 2))

9 Apr. 1928 ..	57 ^{1/8}
10 " 1928 ..	26 ^{1/2} 57 ^{1/8}
11 " 1928 ..	26 ^{3/16} 57 ^{1/8}
12 " 1928 ..	26 ^{3/16} 57 ^{1/8}
13 " 1928 ..	26 ^{3/16} 57 ^{1/8}
14 " 1928 ..	26 ^{3/16} 57 ^{1/8}
16 Apr. 1927 ..	56 ^{1/2}
20 Juli 1914 ..	24 ^{1/16} 59

GOUDPRIJS 3)

Londen

9 Apr. 1928 ..	84/11 ^{1/2}
10 " 1928 ..	84/11 ^{1/2}
11 " 1928 ..	84/11 ^{1/2}
12 " 1928 ..	84/11 ^{1/2}
13 " 1928 ..	84/11 ^{1/2}
14 " 1928 ..	84/11 ^{1/2}
16 Apr. 1927 ..	84/11
20 Juli 1914 ..	84/11

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in 8c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

Vorderingen.	7 April 1928	14 April 1928
Saldo bij de Nederlandsche Bank ...	f 3.459.255,93	f 241.259,21
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten Voorschot op ultimo Febr. 1928 aan de gem. op voor haar door de Rijks-administratie te heffen gemeentelijke inkomstenbelasting en opcenten op de Rijksinkomsten belasting	" 38.501.447,13	" 40.135.422,99
Voorschotten aan Suriname	" 11.685.500,54	" 11.572.187,06
Voorschotten aan Curaçao	" 137.679.614,31	" 138.162.025,70
Kasvord. weg. creditverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand van Staatsschuldbrieven	—	—
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	" 17.547.633,58	" 18.391.074,94
Vordering op het Staatsbedrijf der P., T. en T. 2) ..	—	—
Id. op andere Staatsbedrijven 2)	" 5.215.348,03	" 4.915.348,03
Verplichtingen.	7 April 1928	14 April 1928
Voorschot door de Nederl. Bank ...	f 13.945.508,37	f 8.359.754,36
Schatkistbiljetten in omloop 3)	" 103.526.000,—	" 103.526.000,—
Schatkistpromessen in omloop	" 20.660.000,—	" 17.640.000,—
Waarvan direct bij de Ned. Bank ..	" 5.000.000,—	" 2.000.000,—
Zilverbons in omloop	" 11.975.090,50	" 11.611.682,—
Schuld a. d. Bank v. Ned. Gemeenten 2) ..	—	—
Id. aan Ned.-Indië	" 21.876.758,68	" 26.270.521,65
Id. aan Curaçao	" 189.442,95	" 189.442,95
Id. a. h. Alg. Burg. Pensioenfonds 2) ..	" 3.797.838,84	" 844.760,74
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. 2) ..	" 52.726.457,—	" 43.736.114,68
Id. aan andere Staatsbedrijven 2)	" 1.315.000,—	" 1.315.000,—
Id. aan diverse instellingen 2)	" 51.821.440,39	" 21.814.460,45

1) Waarvan f 12.056.000 vervallende op 1 Juli 1929. 2) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	7 April 1928	14 April 1928
Vorderingen:		
Saldo bij 's Rijks kas	f 21.877.000,—	f 26.271.000,—
Saldo bij de Javasche Bank	" 14.427.000,—	" 9.908.000,—
Verplichtingen:		
Voorschot uit 's Rijks kas aan N.-Indië	—	—
Voorschot Javasche Bank aan N.-Indië	—	—
Schatkistpromessen in omloop	" 150.000,—	" 150.000,—
Muntbiljetten in omloop	" 33.053.000,—	" 33.668.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds ..	" 1.184.000,—	" 976.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank ..	" 1.197.000,—	" 837.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 16 April 1928.

		Activa.	
Binnel. Wis- (Hfdbk. f	39.138.841,33		
sels, Prom., Bijbnk. "	3.071.821,78		
enz. in disc. Ag. sch. "	11.482.518,56	f	53.693.181,67
Papier o. h. Buitenl. in disconto	—		—
Idem eigen portef. f	181.948.052,—		—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. "	—		181.948.052,—
Beleeningen (Hfdbk. f	40.655.785,47		
incl. vrsch. Bijbnk. "	6.881.338,73		
in rek.-crt. Ag. sch. "	63.983.919,39		
op onderp. f	111.521.043,59		
Op Effecten	f 107.988.943,59		
Op Goederen en Spec. "	3.532.100,—		111.521.043,59
Voorschotten a. h. Rijk	—		9.433.349,56
Munten Muntmateriaal			
Munt, Goud	f 67.700.850,—		
Muntmat., Goud	f 367.468.818,36		
	f 435.169.668,36		
Munt, Zilver, enz. "	25.783.082,45		
Muntmat., Zilver ..	—		460.952.750,81
Belegging 1/8 kapitaal, reserves en pen- sioenfonds	—		23.664.426,96
Gebouwen en Meub. der Bank	—		5.000.000,—
Diverse rekeningen	—		42.989.108,23
		f	889.201.912,82
		Passiva.	
Kapitaal	f 20.000.000,—		
Reservefondsen	" 7.027.840,39		
Bijzondere reserve	" 8.000.000,—		
Pensioenfonds	" 5.107.917,05		
Bankbiljetten in omloop	" 793.704.155,—		
Bankassigatiën in omloop	" 453.298,73		
Rek.-Cour. f Het Rijk	—		
saldo's: { Anderen f	37.249.104,71		37.249.104,71
Diverse rekeningen	—		17.659.596,94
		f	889.201.912,82
Beschikbaar metaalsaldo	f 294.224.747,52		
Op de basis van 1/8 metaaldekking	" 127.943.435,83		
Minder bedrag aan bankbiljetten in om- loop dan waartoe de Bank gerechtigd is. "	1.471.123.735,—		

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikb. Metaal-saldo	Dek- kings- perc.
	Munt	Muntmat.				
16 April '28	67.701	367.469	793.704	37.702	294.225	55
10 " '28	67.705	367.472	807.087	42.631	290.311	54
2 " '28	67.707	367.472	823.324	44.501	287.274	53
26 Mrt. '28	67.720	367.472	768.643	47.831	298.152	57
19 " '28	67.718	367.464	769.798	49.217	297.463	56
12 " '28	67.719	367.464	781.682	37.439	297.455	56
19 April '27	59.360	359.739	801.286	27.503	279.489	54
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521 1)	54
Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist- promessen rechtstreeks	Belee- ningen	Papier op het buitenl.	Diverse reke- ningen 2)	
16 April 1928	53.693	—	111.521	181.948	42.989	
10 " 1928	61.413	5.000	126.222	181.635	38.680	
5 " 1928	57.424	—	147.804	181.635	37.426	
26 Mrt. 1928	51.696	—	111.987	181.431	33.740	
19 " 1928	53.427	—	115.960	181.313	31.800	
12 " 1928	56.296	—	109.895	181.262	31.093	
19 April 1927	87.130	—	140.180	142.776	46.425	
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	20.188	509	

1) Op de basis van 1/8 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

CURAÇOSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circu- latie	Dis- conto's	Voor- schotten aan de kolonie	Diverse reke- ningen 1)	Diverse reke- ningen 2)
1 Maart 1928	2.308	3.389	161	280 ³	2.009	280
1 Februari 1928	2.316	3.390	162	278 ³	2.128	460
1 Januari 1928	2.320	3.312	163	360 ³	2.215	570
1 Dec. 1927	2.263	3.151	80	27	2.024	792
1 Nov. 1927	2.217	2.762	82	24	1.807	917
1 October 1927	2.144	2.702	195	30	1.839	1.056
1 Maart 1927	1.586	2.194	148	58	1.550	691

1) Sluitp. der activa. 2) Sluitp. der passiva. 3) Schuld aan de kolonie.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
7 Apr. 1928	192.900		311.300	46.000	121.440
31 Mrt. 1928	191.600		309.900	45.000	120.620
24 „ 1928	192.300		308.600	44.000	121.780
10 Mrt. 1928	173.447	19.398	312.645	40.523	122.627
3 „ 1928	173.468	18.619	309.302	42.859	122.064
25 Fbr. 1928	173.594	18.015	309.402	40.270	122.056
18 „ 1928	173.657	17.262	312.449	44.761	119.859
9 Apr. 1927	185.634	30.681	311.514	39.630	147.052
10 Apr. 1926	201.387	39.644	335.762	48.090	164.862
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842 ²⁾

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaald.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
7 Apr. 1928		130.000		***	54
31 Mrt. 1928		130.600		***	54
24 „ 1928		130.800		***	55
10 Mrt. 1928	12.778	26.904	81.754	45.234	55
3 „ 1928	12.659	27.450	85.062	41.045	55
25 Fbr. 1928	12.784	28.948	85.576	36.789	53
18 „ 1928	12.708	29.644	88.799	41.157	53
9 Apr. 1927	13.896	20.386	64.659	41.880	62
10 Apr. 1926	9.281	20.378	42.065	67.756	63
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	44

¹⁾ Sluippost activa. ²⁾ Basis ³⁾ metaaldekking.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes		
			Bedrag	Bankbilj.	Gov. Sec.
11 April 1928	157.703	135.560	298.174	56.250	248.549
5 „ 1928	157.245	136.605	296.217	56.250	246.533
28 Mrt. 1928	158.130	135.409	289.508	56.250	240.241
21 „ 1928	157.653	134.392	290.299	56.250	240.522
14 „ 1928	157.853	134.402	290.537	56.250	240.759
7 „ 1928	157.898	135.115	289.839	56.250	240.210
13 April 1927	153.173	137.860	299.928	56.250	240.949
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
11 April '28	33.110	62.689	17.780	102.220	41.893	34 ⁷ / ₈
5 „ '28	34.790	57.351	25.998	88.883	40.390	35 ¹ / ₈
28 Mrt. '28	30.824	56.878	13.655	98.248	42.471	37 ¹ / ₈
21 „ '28	32.879	58.130	14.141	101.574	43.012	38
14 „ '28	31.507	56.982	9.770	103.632	43.200	38 ¹ / ₄
7 „ '28	31.762	55.322	8.462	102.879	42.533	38 ³ / ₁₀
13 April '27	28.982	74.588	23.901	97.096	34.063	29
22 Juli '14	11.005	33.633	13.736	42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Waarvan in het buit. ¹⁾	Zilver	Te goed in het buit.	Wissels	Waarv. op het buit.	Beleeningen
12 Apr. '28	5.544	1.864	343	58	1.588	14	1.796
5 „ '28	5.544	1.864	343	60	2.610	13	1.726
29 Mrt. '28	5.544	1.864	343	57	2.345	11	1.711
22 „ '28	5.544	1.864	343	59	1.449	12	1.747
15 „ '28	5.544	1.864	343	56	1.649	11	1.739
14 Apr. '27	5.548	1.864	342	70	2.471	10	1.828
23 Juli '14	4.104	—	640	—	1.541	8	769

Data	Buit.gew. voorsch. ald. Staat ¹⁾	Schat-kistbil-jetten ²⁾	Diver-sen ³⁾	Circulatie	Rekg. Courant Particulieren	Staat
12 Apr. '28	23.800	5.930	27.150	60.027	7.998	101
5 „ '28	24.200	5.930	26.756	60.293	7.952	22
29 Mrt. '28	23.150	5.930	26.001	58.580	8.387	5
22 „ '28	23.100	5.930	26.087	58.556	7.704	10
15 „ '28	23.100	5.930	26.226	58.899	7.804	28
14 Apr. '27	28.150	5.673	11.442	52.883	3.801	98
23 Juli '14	—	—	—	5.912	943	401

¹⁾ Waarvan beschikbaar 463 miljoen. ²⁾ In disconto genomen wegens voorsch. v. d. Staat aan buitensl. regeeringen. ³⁾ Sluippost activa.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buit. circ. banken ¹⁾	Deviezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
5 April 1928	1.960,1	85,6	196,6	2.600,7	75,4
31 Mrt. 1928	1.930,8	85,6	188,9	2.652,0	84,9
23 „ 1928	1.908,9	85,6	226,8	1.927,6	31,3
15 „ 1928	1.888,1	85,6	262,1	2.000,7	91,0
7 „ 1928	1.883,3	85,6	297,3	2.260,9	50,6
7 April 1927	1.851,3	101,4	191,8	1.923,9	14,8
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effec-ten	Diverse Activa ²⁾	Circu-latie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
5 April 1928	94,0	613,2	4.411,0	602,3	185,1
31 Mrt. 1928	94,0	623,8	4.513,2	532,6	188,4
23 „ 1928	94,2	548,2	3.763,1	495,2	174,8
15 „ 1928	94,2	534,4	3.885,8	492,1	177,7
7 „ 1928	94,2	510,0	4.067,7	526,5	222,9
7 April 1927	92,9	520,4	4.359,7	702,8	183,4
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,—	40,0

¹⁾ Onbelast. ²⁾ W.o. Rentenbankscheine 5 April, 31, 23, 15, 7 Maart '28, 7 April '27, resp. 23; 26; 46; 39; 43; 72 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data	Goud		Zilver ¹⁾	Binnen- en buitenlandsche wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. ald. Staat voor ingetrokken markten	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in en wissels op het buitensl.						Schatkist	Partic.
12 Apr. 1928	758	454	44	530	52	390	2.134	1	61
4 „ 1928	751	455	44	521	64	389	2.112	33	48
29 Mrt. 1928	751	449	44	522	53	393	2.076	15	91
22 „ 1928	751	428	44	516	44	392	2.057	19	68
15 „ 1928	750	437	44	525	41	389	2.084	23	50
14 Apr. '27	634	430	40	480	35	400	1.886	17	89

¹⁾ Aan de schatkist geedeerd. ²⁾ 1927.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In her-disc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
28 Mrt. '28	2.760,0	1.381,9	170,5	524,1	346,1
21 „ '28	2.775,8	1.442,5	170,1	477,0	332,7
14 „ '28	2.788,4	1.427,8	168,3	472,3	343,3
7 „ '28	2.812,2	1.395,2	163,4	482,1	338,5
29 Fbr. '28	2.808,4	1.435,0	165,9	492,6	343,8
21 „ '28	2.819,8	1.437,0	164,6	461,0	353,2
30 Mrt. '27	3.021,9	1.665,5	160,8	456,0	237,4

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circula-tie	Totaal Depo-sito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dek-kings-perc. ¹⁾	Algem. Dek-kings-perc. ²⁾
28 Mrt. '28	385,8	1.567,1	2.404,2	136,2	69,5	73,8
21 „ '28	385,3	1.565,3	2.359,7	136,6	70,7	75,1
14 „ '28	400,9	1.574,1	2.402,9	136,5	70,1	74,3
7 „ '28	402,7	1.591,4	2.410,7	136,6	70,3	74,4
29 Fbr. '28	407,6	1.588,2	2.425,6	136,6	70,0	74,1
21 „ '28	401,5	1.591,9	2.404,9	136,5	70,56	74,7
30 Mrt. '27	353,1	1.711,3	2.327,5	127,6	74,8	78,8

¹⁾ Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opeischbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. ²⁾ Verhouding totalen voorraad munt-materiaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Dis-conto's en beleen.	Beleg-gingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal depo-sito's	Waarvan time deposits
21 Mrt. '28	648	15.270	6.655	1.708	20.481	6.751
14 „ '28	649	15.326	6.538	1.736	20.494	6.701
7 „ '28	650	15.153	6.529	1.743	20.324	6.676
29 Fbr. '28	649	15.143	6.558	1.755	20.405	6.655
21 „ '28	648	15.048	6.527	1.744	20.174	6.644
23 Mrt. '27	674	14.362	5.946	1.711	19.378	6.001

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 16 April 1928.

De algemeene toon van de internationale fondsenmarkten is gedurende de achter ons liggende berichtperiode over het algemeen vast geweest. In verschillende beurscentra zijn duidelijk merkbare optimistische opvattingen naar voren gekomen, welke een stijging van het koerspeil tot gevolg hebben gehad. In het bijzonder is dit ter beurze van Berlijn op te merken geweest. Na een tijdperk van stilte en van een neiging tot reactie is in de afgelopen dagen voor tal van fondsen goede kooplust ontstaan. In de meeste gevallen zijn de desbetreffende koeporders uit het buitenland gekomen, hetgeen echter niet steeds identiek is met opdrachten van het buitenlandsche kapitaal. De aanleiding werd gevormd door de ruimere geldmarkt en door de vermindering van het aantal verkloozen. Bovendien heeft tot de betere opvattingen bijgedragen de weliswaar nog voorzichtige en tastende, doch niettemin voortgezette pogingen om tot internationale overeenstemming te geraken met betrekking tot de hervorming van het plan Dawes.

Ook te Londen is de stemming vast geweest. Ditmaal heeft ook de gewoonlijk zoo rustige afdeling van „gilt edged” fondsen een uitzondering gevormd door niet alleen een opgewekte houding, doch bovendien ruimen handel aan den dag te leggen. In het bijzonder gold dit de obligaties der Funding Loan, in verband met aankopen voor Amerikaanse rekening en met geruchten, dat het fonds te New York zou worden genoteerd.

De markt te New York heeft een vrij sterk bewogen verloop gehad. Krachtige operaties voor rekening van „pools” zijn op te merken geweest, waarbij hausse- en baisse aanvallen elkaar hebben afgewisseld. Door de baisse partij werd nogal nadruk gelegd op de hogere koersen voor „call money”; deze werden te voorschijn geroepen door de exporten van goud en door het onttrekken van gelden voor rekening van de landbouwdistricten. Aan den anderen kant werd geen verhooging van den algemeenen rentevoet verwacht, omdat particulier disconto zich nog beneden den officieelen rentevoet bevindt.

Te Parijs is de fondsenmarkt weliswaar ook zeer opgewekt geweest, doch tegen het einde der berichtperiode viel toch een zekere verdeeldheid op te merken. De lagere koersen werden echter hoofdzakelijk door winstnemingen veroorzaakt; de grondtoon bleef vast. De aankopen in verschillende fondsen geschieden zoowel voor Fransche als voor buitenlandsche rekening, nog steeds in de verwachting van een spoedige stabilisatie van den franc.

Ten onzen is de markt vrij verdeeld geweest. Ook op de *beleggingsafdeling* is dit tot uitging gekomen. Inheemsche soorten waren over het algemeen fractioneel lager; daarentegen konden sommige buitenlandsche obligaties, voornamelijk Mexicaansche, een niet onbelangrijke koersverbetering behalen. 6 pCt. Ned. Werk. Schuld 1922: 105 $\frac{1}{8}$, 105 $\frac{11}{16}$, 105 $\frac{13}{16}$; 4 $\frac{1}{2}$ pCt. Ned. Werk. Schuld 1917: 100 $\frac{15}{16}$, 100 $\frac{3}{16}$, 100 $\frac{7}{8}$; 4 $\frac{1}{2}$ pCt. Ned.-Indië 1926: 98 $\frac{1}{2}$, 98 $\frac{7}{16}$; 5 pCt. Mexico goud £ 20.00: 40, 41 $\frac{1}{4}$, 42 $\frac{1}{4}$; 5 pCt. Brazilië 1903 £ 100: 86 $\frac{1}{4}$, 85 $\frac{1}{8}$, 87 $\frac{1}{2}$, 87 $\frac{1}{4}$; 5 pCt. Brazilië 1913 £ 20—100: 76 $\frac{1}{8}$, 77; 8 pCt. Sao Paulo 1921: 107, 107 $\frac{3}{16}$, 107.

De *Rubbermarkt* is bijna voortdurend lusteloos gebleven. De notering van rubber heeft slechts geringe veranderingen te zien gegeven en ook de wijziging in den voorraad te Londen — een toeneming aantoonende van ruim 300 ton — was niet al te omvangrijk. Toch zijn voortdurend grootere verkoopen van aandelen op te merken geweest, zoodat ten slotte een vrij aanmerkelijk lager peil werd bereikt. Amsterdam Rubber: 242 $\frac{1}{8}$, 234 $\frac{7}{8}$, 233, 236 $\frac{1}{8}$, 230; Deli Batavia: 179 $\frac{1}{2}$, 171 $\frac{1}{4}$, 176, 170, 166; Hessa Rubber: 337, 323, 326, 318; Indische Rubber: 287, 278 $\frac{1}{2}$, 280, 270; Kali Telepak: 267, 257, 251, 250; Kendeng Lemboe: 342 $\frac{1}{4}$, 333 $\frac{1}{2}$, 330, 334, 320; Ned.-Ind. Rubber & Koffie 274, 275, 272; Preanger Rubber: 140, 134, 130 $\frac{1}{4}$, 121; R'dam Tapanoei: 137 $\frac{1}{2}$, 131 $\frac{1}{2}$, 125 $\frac{1}{4}$, 117 $\frac{1}{2}$; Serbadjadi: 223 $\frac{1}{2}$, 212, 203, 208 $\frac{1}{2}$, 200 $\frac{1}{2}$; Sumatra Caoutchouc: 191, 186, 181, 168; Sumatra Rubber: 220 $\frac{1}{4}$, 215 $\frac{1}{4}$, 211 $\frac{1}{2}$, 218, 210; Vereenigde Indische Cultuurondernemingen: 148, 139, 142 $\frac{1}{2}$, 136, 139 $\frac{1}{2}$, 131 $\frac{1}{2}$; Intercontinental Rubber: 149 $\frac{1}{32}$, 14, 139 $\frac{1}{16}$.

In aansluiting aan de stemming voor rubberaandelen was ook de *tabaksafdeling* gedrukt, met name voor certificaten „De Oostkust”. Daarentegen konden aandelen Deli Batavia zich tamelijk goed handhaven. Tegen het einde van de berichtperiode is echter eenige verbetering ingetreden, welke zich voornamelijk voor aandelen Senembah heeft gemanifesteerd, in verband met de ondershandsche verkoopen, welke door deze maatschappij tegen bevredigende prijzen zijn geëffectueerd. Arendsburg: 650, 648, 654; Besoeki Tabak: 549, 545, 540, 548; Deli Batavia: 645 $\frac{1}{2}$, 640, 647 $\frac{1}{2}$,

642 $\frac{1}{2}$; Deli Mij.: 453, 451 $\frac{1}{2}$, 446, 449; Ngoepit: 429, 420, 380; Oostkust: 226, 217 $\frac{1}{2}$, 214, 216 $\frac{1}{4}$; Senembah: 496, 486 $\frac{1}{4}$, 485, 492; Temoeloes Landbouw Mij.: 520, 514, 499, 480, 465.

De gang van zaken in de afdeling voor *industriële aandelen* is verdeeld geweest. De publicatie van de jaarcijfers van Philips Gloeilampenfabrieken heeft ruime koeporders ten gevolge gehad, zoodat de slotkoers een krachtige stijging te zien heeft gegeven. De ontwikkeling voor kunstzijdesoorten was onregelmatig. Aandelen Hollandsche Kunstzijde Industrie en Internationale Viscose Compagnie hebben een gevoelige daling in het licht gesteld, waarop echter een herstel is gevolgd. Voor Enka en Maekubee is de toestand rustiger gebleven, zoodat hier niet zulke groote koersverschillen zijn voorgekomen. Centr. Suiker Mij.: 88, 86 $\frac{1}{2}$, 87 $\frac{7}{8}$, 89 $\frac{1}{2}$; Hollandia Melkproducten: 90, 88, 84 $\frac{1}{4}$, 82; Hollandsche Kunstzijde Ind.: 215, 213, 203 $\frac{1}{2}$, 191 $\frac{1}{4}$, 202, 200 $\frac{1}{4}$; Holl. Mij. t.h.m. van Werken in gew. Beton: 218, 220, 224, 229 $\frac{1}{2}$; Jurgens: 290, 289, 291; Maekubee: 180 $\frac{7}{8}$, 179 $\frac{7}{8}$, 174 $\frac{1}{4}$, 182 $\frac{1}{8}$; Ned. Kunstzijdefabriek: 486, 480 $\frac{1}{2}$, 466 $\frac{1}{2}$, 481; Philips Gloeilampenfabriek: 654 $\frac{1}{2}$, 657 $\frac{1}{2}$, 644 $\frac{1}{2}$, 666 $\frac{1}{2}$, 650, 657; Zweedsche Lucifer Mij.: 374 $\frac{1}{2}$, 370 $\frac{1}{2}$, 368 $\frac{1}{2}$, 368 $\frac{1}{2}$.

De afdeling voor *suikeraandelen* is vrijwel onbewogen geweest, althans voor de minder courante soorten. Ook in aandelen H.V.A. is weinig omgegaan, doch de koers heeft hier minder weerstand getoond. Het uitblijven van afdoeningen door de V.J.S.P. heeft er niet toe bijgedragen de animo voor deze afdeling der beurs te doen groeien. Cultuur Mij. der Vorstenlanden: 191 $\frac{1}{2}$, 190 $\frac{1}{4}$, 191 $\frac{5}{8}$, 189 $\frac{3}{4}$; H.V.A.: 781, 774 $\frac{1}{2}$, 773 $\frac{5}{8}$, 771 $\frac{1}{2}$, 763 $\frac{1}{2}$; Javasche Cultuur Mij.: 413, 407, 415, 405; Kalibagor: 416, 420, 422, 415; Maron: 280, 275, 287; Moormann: 433, 437, 435, 430; Ned.-Ind. Suiker Unie: 298 $\frac{1}{2}$, 296, 300 $\frac{1}{2}$, 298 $\frac{1}{2}$; Poerworedjo: 123 $\frac{1}{4}$, 124 $\frac{1}{4}$, 122 $\frac{1}{2}$, 123 $\frac{1}{2}$; Sindanglaet: 460, 458, 459; Tjepper: 840, 830, 835; Watoetoelis Poppoh: 895, 875.

De *petroleummarkt* was bijzonder stil. In aandelen Koninklijke is de handel zeer klein geweest, waarbij echter een stijgende tendens viel op te merken. Op den laatsten dag van de berichtperiode echter hebben de verkoeporders de overhand gekregen, waardoor het tevoren verkregen avance weder verloren is gegaan. Dordtsche Petr. Ind. Mij.: 315 $\frac{1}{4}$, 312, 317, 314; Gev. Holl. Petr. Cy.: 190, 185 $\frac{1}{2}$, 186; Kon. Petr. Mij.: 340, 336 $\frac{1}{4}$, 339 $\frac{1}{2}$, 335 $\frac{1}{2}$; Perlak Petroleum: 75, 73 $\frac{1}{4}$, 74 $\frac{3}{4}$, 73; Peudawa: 24 $\frac{1}{2}$, 24 $\frac{1}{4}$, 24 $\frac{1}{8}$, 23 $\frac{1}{8}$; Marland Oil: 41 $\frac{13}{32}$, 40 $\frac{1}{2}$, 41 $\frac{1}{4}$, 41 $\frac{1}{8}$.

Scheepvaart aandelen waren zoo goed als verwaarloosd. De verschillen, welke zijn voorgekomen, zijn slechts klein van omvang gebleven, waarbij echter over het algemeen een neiging tot achteruitgang kon worden opgemerkt. Holland Amerika Lijn: 79, 76 $\frac{1}{4}$, 79; Java China Japan Lijn: 139 $\frac{1}{2}$, 138, 137, 134 $\frac{1}{2}$; Kon. Ned. Stoomboot Mij.: 91 $\frac{5}{8}$, 91, 90 $\frac{1}{8}$, 92; Maas Stoomv. Mij.: 112 $\frac{1}{4}$, 111, 103 $\frac{1}{8}$ (ex div.), 103 $\frac{1}{2}$; Ned. Scheepv. Unie: 211, 211 $\frac{5}{8}$, 209 $\frac{1}{2}$, 209 $\frac{1}{8}$; Nievelt Goudriaan: 128 $\frac{1}{2}$, 126 $\frac{1}{2}$, 127 $\frac{1}{4}$, 128; Stoomv. Mij. Nederland: 202 $\frac{1}{2}$, 200.

De afdeling voor *aandelen in mijnbouw ondernemingen* was iets sterker bewogen. Het meeste is omgegaan in aandelen Boeton, welke een niet onaanzienlijke koersverbetering konden behalen. Ook voor aandelen Algemeene Exploratie Maatschappij was op sommige dagen de belangstelling vrij groot. Alg. Exploratie Mij.: 88 $\frac{1}{2}$, 87 $\frac{1}{4}$, 88; Billiton 1e Rubriek: 994, 971, 950; Boeton Mijnbouw Mij.: 165, 164 $\frac{1}{2}$, 169, 174 $\frac{1}{4}$, 174; Müller & Co.'s Mijnbouw Mij.: 98 $\frac{1}{2}$, 98 $\frac{7}{8}$, 98 $\frac{1}{4}$; Redjang Lebon: 127, 124, 125, 128 $\frac{1}{2}$; Singkep Tin Mij.: 423, 419 $\frac{1}{2}$, 415, 417, 422.

Bankaandelen waren kalm met uitzondering van de aandelen in enkele Indische creditondernemingen, welke, in aansluiting aan de houding van de suikermarkt, eenigszins gedrukt bleven. Amsterdamsche Bank: 186 $\frac{3}{8}$, 186 $\frac{1}{8}$, 187 $\frac{1}{8}$, 187 $\frac{1}{2}$; Holl. Bank voor Zuid-Amerika: 72 $\frac{1}{2}$, 73 $\frac{1}{2}$, 72 $\frac{3}{8}$; Incasso Bank: 129 $\frac{1}{2}$, 129 $\frac{3}{8}$, 129 $\frac{1}{2}$; Koloniale Bank: 273 $\frac{1}{2}$, 269, 266, 263 $\frac{1}{4}$; Ned.-Ind. Handelsbank: 184 $\frac{1}{2}$, 185, 182; Ned. Handel Mij. C. v. A.: 180, 179 $\frac{1}{4}$, 179, 179 $\frac{1}{4}$; Rott. Bankvereen.: 98 $\frac{3}{8}$, 97 $\frac{1}{2}$; 97; Twentsche Bank: 146 $\frac{1}{2}$.

De *Amerikaansche afdeling* was doorgaans opgewekt, voornamelijk voor enkele soorten, zooals Bethlehem Steel, U.S. Steel, U.S. Leather, Wabash, enz. De omzetten zijn af en toe vrij groot geworden. American Car & Foundry: 107 (ex div.), 108 $\frac{1}{4}$; American Smelting & Ref. Cy.: 188 $\frac{11}{16}$, 184 $\frac{7}{8}$, 186 $\frac{1}{2}$, 190 $\frac{1}{4}$, 189 $\frac{1}{8}$; Anaconda Copper: 143, 138 $\frac{1}{2}$, 134 $\frac{1}{4}$, 136 $\frac{1}{16}$, 135 $\frac{1}{2}$; Cities Service: 290 $\frac{7}{8}$, 284 $\frac{1}{2}$ (ex div.), 286; Studebaker: 67 $\frac{7}{8}$, 657 $\frac{1}{16}$, 66 $\frac{1}{2}$; United States Steel Corp.: 146 $\frac{1}{4}$ (ex div.), 145 $\frac{3}{16}$, 149, 150 $\frac{1}{4}$, 148 $\frac{1}{2}$; Atchison Topeca: 189 $\frac{1}{4}$, 193, 189; Erie: 59 $\frac{3}{4}$, 57 $\frac{3}{4}$, 58; New York Ontario en Western: 30 $\frac{19}{32}$, 29 $\frac{7}{8}$, 30 $\frac{1}{2}$, 29 $\frac{3}{8}$; Union Pacific: 194 $\frac{1}{2}$ (ex div.), 193, 194; Wabash Railway: 78 $\frac{13}{16}$, 76 $\frac{1}{2}$, 81 $\frac{1}{4}$, 78 $\frac{1}{2}$.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

17 April 1928.

Tarwe: Terwijl wij in de vorige week schreven over vastere markten van tarwe, moeten wij deze week van een scherpe stijging gewagen. Van 9 tot 15 April steeg tarwe te Chicago per Mei van 144 tot 146%, Winnipeg van 145% tot 155%. Buenos Aires van 11,50 tot 12,05 en Rosario van 11,50 tot 12,—. De grootste stijging vond dus plaats in Chicago en het is dan ook van daar, dat de willigte uitgaat. De directe aanleiding van de willigte was het maandrapport van Washington, dat veel ongunstiger was dan men vermoed had. De stand der wintertarwe werd daarbij opgegeven als 68,8 tegen verleden jaar 84,5. Van de uitgezaaide oppervlakte zal ongeveer 20 pCt. worden prijgegeven, doch daar de uitzaai ca. 10 pCt. grooter was dan verleden jaar, zal de bebouwde oppervlakte ten slotte niet zooveel kleiner blijken dan verleden jaar. Het is nog wat vroeg om tot een eindraming te komen, maar tegen de opbrengst van verleden jaar van 552 miljoen bushels, zal er dit jaar niet veel meer dan 500 miljoen te verwachten zijn, indien althans de verdere ontwikkeling van den oogst niet al te ongunstig verloopt. Men moet evenwel rekening houden met het feit, dat de stand nog zeer veel kan verbeteren. Zoo wijst de „London Grain, Seed and Oil Reporter” er terecht op, dat in 1924, toen de stand met 68,7 werd aangegeven, er van een kleinere bezaaide oppervlakte ten slotte nog 592 miljoen bushels geoogst werd. Sedert 1 April zijn evenwel de berichten niet gunstig geweest. Men klaagt over het algemeen over te veel koude. Of dit nu zoo'n overwegend bezwaar voor den oogst is, kunnen wij van hieruit moeilijk beoordeelen, in ieder geval schijnt men het zoo te beschouwen, want de markten zijn van dag tot dag gestegen. Het schijnt, dat men in de Staten een „boom” in tarwe wil opzetten en de heer Cutten is blijkbaar de leider van deze beweging. Op het oogenblik is er nog meer dan voldoende tarwe in de wereld. De verschepingen naar Europa waren in den laatsten tijd niet abnormaal groot, maar waarschijnlijk toch ruim voldoende voor de behoeften. Het feit doet zich evenwel voor dat, nu blijkbaar Argentinië niet zooveel tarwe meer zal hebben aan te bieden, Noord-Amerika vrijwel het heft in handen heeft, Canada volgt gewillig de beweging van Chicago, ofschoon niet even sterk. Europa is wel verplicht in de volgende maanden op ruime schaal tarwe te koop en van Noord-Amerika en dientengevolge is men wel verplicht de hooge prijzen te betalen. Mochten evenwel de oogstberichten geleidelijk aan verbeteren, dan zal er ontegenzeggelijk een druk ontstaan van de producenten om van de hooge prijzen partij te trekken.

Bovenstaande oogstberichten gelden uitsluitend de wintertarwe der Vereenigde Staten. Over de zomertarwe valt nog niet veel te zeggen, daar men slechts met den uitzaai begonnen is. Tot nog toe heeft die onder gunstige omstandigheden plaats gevonden. Blijkbaar zal men daaromtrent belangrijke berichten tegemoet kunnen zien van Canada, doch voorloopig is het nog uitgesloten zelfs vage becijferingen

te maken over de vermoedelijke grootte van den volgende Canadeeschen oogst.

De Europeesche markten hebben over het algemeen de Amerikaansche verhooging der prijzen slechts schoorvoetend gevolgd. De verhooging van Plata-tarwe is dan ook nauwelijks de helft van de verhooging van de Chicagoprijzen. Argentinië heeft ook in de afgelopen week wederom zeer ruim afgeladen, waarvan het gevolg is, dat stoomende Plata-tarwe in verhouding overvloedig wordt aangeboden. De omzet van tarwe in Europa was dan ook geringer dan men in verband met de sterke stijging der prijzen zou verwachten.

Wat de oogstberichten in Europa aangaat, deze zijn over het algemeen voor Engeland niet gunstig. In Frankrijk is er een verbetering ingetreden, terwijl men in Duitschland ook niet ontevreden is, doch naar warmer weer verlangt. Wat Oost-Europa betreft, de berichten van Roemenië wijzen een verbetering aan, zoo ook die van Bulgarij, maar door den vorst, die men dit jaar geleden had, zal er ongeveer 10 pCt. schade aan den oogst zijn toegebracht.

Rogge was zeer vast gestemd in navolging van tarwe. Daar bovendien de voorraden van rogge in Europa uiterst gering zijn, was men wel verplicht de hoogere prijzen aan Noord-Amerika te betalen, daar dit vrijwel het eenige exportland van rogge is.

Maïs: Gedurende de eerste dagen van de berichtsweek was de toestand van de maïsmarkten nog zeer onbevredigend. De vraag naar locomais had in de West-Europeesche markt weinig te beteekenen en de dringende offerates van den nieuwen oogst van La Plata vonden slechts zeer weinig belangstelling. In de laatste dagen is daarin een verandering getreden; blijkbaar vond men, dat de prijzen in Argentinië wat te veel gedaald waren, vooral voor spoedige aflading en de handel werd veel levendiger, vooral in België, Holland en Duitschland. Ook Engeland toonde meer belangstelling en een enkele lading werd verkocht tot aanmerkelijk hooger prijs dan eenige dagen tevoren maakbaar was. Op latere aflading waren de prijzen, waartoe Argentinië offerde, steeds veel hooger dan men in Europa wilde betalen en er was nogal veel tweedehands aanbod tot aanmerkelijk lagere prijzen. Op 15 dezer werden aanmerkelijk hooger prijzen in Argentinië betaald, zoodat ook de vraagprijzen in Europa overeenkomstig verhoogd werden, zoowel voor de vroege, als voor de latere aflading. De markt kreeg daardoor algemeen een zeer vast voorkomen, doch zooals boven gezegd, ontbreekt in de meeste markten nog de vraag voor zeer spoedige levering. Gezien de slechte resultaten van het vorige seizoen met de varkensmesterij, is het zeer de vraag of er dezen zomer dezelfde vraag naar maïs zal zijn als in het vorige jaar en waar ook ditmaal Argentinië een grooten oogst heeft, is het niet zoo zeker, dat de prijzen zich zullen weten te handhaven op een niveau, dat aanmerkelijk hooger was dan gedurende den zomer verleden jaar. Wat andere productielanden aangaat, moeten wij in de eerste plaats de Vereenigde Staten vermelden, waar de prijzen, in navolging van tarwe, gestegen zijn, zij het

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires		
	Tarwe Mei	Maïs Mei	Haver Mei	Tarwe Mei	Maïs Mei	Lijnzaad Mei
14 Apr. '28	154	101 $\frac{1}{8}$	58 $\frac{7}{8}$	11,80	7,60	15,55
7 „ '28	143 $\frac{1}{2}$	98 $\frac{1}{8}$	56 $\frac{3}{4}$	11,50	7,65	15,40
14 Apr. '27	132 $\frac{3}{8}$	70 $\frac{1}{8}$	43 $\frac{3}{8}$	11,10	5,85	14,65
14 Apr. '26	164	73	42	13,45	7,15	15,35
14 Apr. '25	160 $\frac{3}{8}$	109 $\frac{3}{8}$	41 $\frac{1}{2}$	15,60	9,30	22,30
20 Juli '14	82	56 $\frac{3}{8}$	36 $\frac{3}{4}$	9,40	5,38	13,70

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten	16 April 1928	9 April 1928	18 April 1927
Tarwe (Hardwinter II) .. ¹	15,75	15,—	14,75
Rogge (No. 2 Western) .. ¹	15,20	14,50	13,—
Maïs (La Plata)	235,—	240,—	177,—
Gerst (No. 2 barley) ... ²	261,—	258,—	242,—
Haver (Canada 3)	14,75	14,—	12,10
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad) .. ¹	13,75	14,25	12,70
Lijnzaad (La Plata)	358,—	352,—	350,—

¹) per 100 KG. ²) per 2000 KG. ³) per 1960 KG.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	8/14 April 1928	Sedert 1 Jan. 1928	Overeenk. tijdvak 1927	8/14 April 1928	Sedert 1 Jan. 1928	Overeenk. tijdvak 1927	1928	1927
Tarwe.....	44.816	622.761	564.389	—	20.376	23.524	643.137	587.913
Rogge.....	4.589	55.976	74.245	—	—	—	55.976	74.245
Boekweit.....	—	6.959	7.630	—	—	67	6.959	7.697
Maïs.....	10.755	327.075	422.698	3.100	68.015	78.327	395.090	501.025
Gerst.....	2.435	104.332	133.411	—	3.240	2.499	107.572	135.910
Haver.....	5.460	62.223	48.815	—	—	1.030	62.223	49.845
Lijnzaad.....	10.150	62.733	78.184	4.200	134.081	62.174	196.814	140.358
Lijnkoek.....	3.071	71.117	55.438	—	652	—	71.769	55.438
Tarwemeel.....	1.159	37.206	36.354	213	14.290	11.928	51.496	48.282
Andere meelsoorten.....	215	4.243	5.819	—	—	—	4.243	5.819

dan ook in een veel langzamer tempo. Daar er voor de Mixedmaïs in den laatsten tijd in Europa toch al geen vraag was, zijn er ook verder geen nieuwe exportzaken mogelijk geweest, althans niet tot prijzen, waartoe het mogelijk was voor de Amerikaanse exporthavens maïs uit het binnenland te betrekken. In Zuid-Afrika is de markt aanmerkelijk hooger dan de exportpariteit naar Europa. Toch zijn er nu en dan belangrijke partijen Zuid-Afrikaansche maïs aan de markt geweest, die om de een of andere reden toch geëxporteerd moesten worden. De berichten omtrent den nieuwen oogst zijn gunstig, maar zaken voor latere aflading* zijn toch nog niet mogelijk.

Nederlandsch-Indische maïs was, zij het in bescheiden partijen, sterk aangeboden en de prijzen ondergingen een scherpe daling. Dit is wel het gevolg van het feit, dat de afladers over het algemeen zoo weinig voeling met de wereldmarkt van maïs blijken te hebben.

Een vaste stemming heeft zich de laatste dagen ook ontwikkeld in de gerstmarkt. Waar de exportlanden zoo terughielden, moesten ten slotte de importlanden wel de prijzen betalen. Vooral in Duitschland nam de vraag toe en men was er wel verplicht de hooge prijzen aan Noord-Amerika te betalen. Verder kocht men op ruime schaal de veel goedkoopere gerstsoorten van Noord-Afrika. In onze markt was gerst vast gestemd, maar de omzet had weinig te beteekenen.

Haver ging sprongsgewijze omhoog, zoodat het aanbod steeds verminderde. De Oostzeelanden bieden bijna geen haver meer aan, terwijl ook Argentinië de prijzen regelmatig verhoogde.

SUIKER.
NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Augustus	Londen			New York 96° Centrifugals
		Tates Cubes No.1	White Java's f.o.b. per Mei/Juni	Cuba's 96° c.f. April/Mei	
	kristalsuiker basis 99°	Sh.	Sh.	Sh.	\$ cts.
16 Apr. '28	f 17 1/16	33/3	12/10 1/2	—	4,40
26 Mrt. '28	„ 17 1/16	32/9	13/3	12/9 3/4	4,58
16 Apr. '27	„ 19 7/8	34/6	15/3	14/7 1/2	4,81
16 Apr. '26	„ 17 1/8	35/9	14/6	11/7 1/2	4,14
	ruwsuiker basis 88°				
4 Juli '14	f 11 3/32	18/—	—	—	3,26
	basis 99°				
	f 14 13/32 1				

1) Het verschil tusschen ruwsuiker 88° en krist.suik. 99° is aan te nemen op f3p. 100 KG.

Ook de afgelopen week waren de verschillende suikermarkten kalm gestemd. Intusschen blijkt, dat de verklaring van den Cubaanschen President omtrent den oogst van Cuba als volgt verstaan moet worden: „Indien de tegenwoordige maatregelen om het evenwicht tusschen vraag en aanbod in stand te houden onvoldoende blijken, zullen andere middelen te baat worden genomen om tot dit doel te geraken”. Deze geruststellende verklaring vermocht echter niet de stemming te verbeteren.

In Amerika brokkelden prijzen op de termijnmarkt verder ietwat af en waren de slotnoteeringen:

Sp.C. 4.43; Mei 2.65; Juli 2.78; Oct. 2.91; Dec. 2.95; Mrt. 2.78.

De ontvangsten in de Atlantische havens der V. S. bedroegen deze week 119.000 tons, de versmeltingen 69.000 tons tegen 64.000 tons in 1927 en de voorraden 365.000 tons tegen 254.000 tons.

Voor Ruwsuiker bestond weinig belangstelling en beperkte de handel zich tot kleine zaken op basis van 2.11/16 d.c. à 2 3/4 d.c. c. & fr. New York voor prompte Cubasuiker.

De laatste Cubastatistiek is als volgt:

	1928.	1927.	1926.	
Cubaansche Productie tot 10 April	3.250.000	3.600.000	3.520.735	Tons.
Consumptie	22.030	40.000	48.000	„
Weekontvangsten afscheep- havens	158.827	187.744	178.924	„
Totaal sedert 1 Jan. .	2.241.190	2.408.816	2.517.131	„
Werkende fabrieken .	111	134	172	„
Weekexport	114.815	112.140	138.215	„
Totale export sedert 1 Jan.	1.014.112	1.098.469	1.323.974	„
Voorraad Afscheep- havens	1.244.268	1.323.613	1.193.157	„
Voorraad Binnenland	986.780	1.151.184	855.604	„

In Engeland was de stemming op de termijnmarkt na de feestdagen zeer kalm en wacht men blijkbaar op het bekend worden der Begroting.

De noteeringen sloten tusschen 3/4 d. en 1 1/2 d. lager dan de vorige week op de volgende prijzen:

Mei Sh 15/11 1/2; Aug. 16/0 3/4; Dec. 16/0 3/4; Maart '29 Sh 16/3.

Op Java was de stemming voor tweedehands suiker lusteloos en brokkelden prijzen in den loop de week tusschen f -3/8 en f -1/8 af naar gelang van soort en termijn. De afscheping gedurende Maart bedroegen 127.100 tons tegen 92.000 tons in 1927.

Hier te lande bleef de markt de geheele week kalm gestemd met onveranderde prijzen:

Mei f 17. —; Aug. f 17 1/2; Dec. f 17 3/4. De omzet bedroeg deze week 2550 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons.
Manchester, d.d. 11 April 1928.

De oogstberichten uit Amerika luiden minder gunstig en de markt in Liverpool opende veel vaster na de vacantie-dagen. Egyptische katoen is eveneens vaster en is nu weer ongeveer op het niveau van 14 dagen geleden, zoodat de daling van ca. 1 d. per lb., die aan het eind der vorige maand plaats vond, thans weer ingehaald is.

De garenmarkt is nog onder den invloed van de vacantie-dagen. Amerikaansche garens zijn ongeveer 1/4 d. per lb. duurder in overeenstemming met katoenprijzen, doch het wordt voor spinners moeilijk hun productie af te zetten. Spinners van Egyptische katoen zijn ook vast met hunne noteeringen, doch ook hiervoor bestaat slechts weinig belangstelling. De eenige markt, die werkelijk interesse toont is Indië en in de onmiddellijke behoeften van dit wereld-deel is klaarblijkelijk nog niet geheel voorzien. Biedingen zijn echter te laag en het is voor koopers moeilijk tot zaken te komen, daar hunne limites gebaseerd zijn op een prijs-niveau, dat thans geheel buiten beschouwing blijft.

De toon in de doekmarkt is bepaald vaster in overeenstemming met katoenprijzen. Verder valt het moeilijk iets definitiefs over de markt te rapporteeren, daar deze nog onder den invloed der vacantie verkeert. De vraag van Shanghai is niet zoo levendig, terwijl ook Hongkong nog niet in ernst begonnen is met het koopen van fancies voor het voorjaarsseizoen. Er blijft een goede vraag van Indië op een te lage prijsbasis bestaan en over het algemeen is de toestand onveranderd, hoewel de toon gezond genoemd kan worden.

Liverpoolnoteeringen Oost. koersen 3 Apr. 10 Apr.

4 Apr. 11 Apr. T.T. op Br.-Indië 1/5 3/4 1/5 3/4
F.G.F. Sakellaridis 20,80 21,25 T.T. op Hongkong 2/0 1/8 2/0 1/8
G.F. No. 1 Oomra 7,80 8,00 T.T. op Shanghai 2/6 3/4 2/6 3/4

Noteering voor Loco-Katoen.
(Middling Uplands.)

	13 April 1928	5 April 1928	30 Maart 1928	13 April 1927	13 April 1926
New York voor Middling ...	20,45 c	19,85 c	19,65 c	14,50 c	19,45 c
New Orleans voor Middling	19,95 c	19,42 c	19,27 c	14,21 c	18,43 c
Liverpool voor Middling ...	11,11 d	10,91 d	10,86 d	7,83 d	10,14 d

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen).

	1 Aug. '27 tot 6 April '28	Overeenkomstige periode	
		1926/27	1925/26
Ontvangsten Gulf-Havens.	***	11964	8729
„ Atlant.Havens	***	2250	1941
Uitvoer naar Gr. Brittannië	***	5365	3771
„ „ 't Vasteland etc.	***	1469	962
„ „ Japan	***		

Voorraden.

(In duizendtallen balen).

	6 April '28	Overeenkomstig tjdstip	
		1927	1926
Amerik. havens	***	2284	1122
Binnenland	***	922	1629
New York	***	219	38
New Orleans	***	573	348
Liverpool	541	997	564

KOFFIE.

Sedert het vorig bericht kwam er in de stemming feitelijk geen verandering, hoewel de prijzen voor prompte verschepping van Brazilië en van Nederlandsch-Indië iets hooger liepen en

ook aan de termijnmarkten de noteringen iets stegen. De prijzen voor Santos en Rio, prompte aflading van Brazilië, liepen voor de meeste soorten 1/- à 2/- op. Zooals reeds gezegd, was ook Nederlandsch-Indië hooger, namelijk voor Palembang Robusta ongeveer 1 ct. en voor de andere Robustasoorten, gewassen zoowel als ongewassen, dooreen ongeveer ½ ct. Tot zaken van beteekenis kwam het op de verhoogde noteringen echter niet. Alleen ter voorziening in directe behoefte werden hier en daar enkele posten afgesloten, doch de handel zelf toonde over het algemeen nog zeer weinig kooplust.

Ook in loco was de afzet nog matig en om hierin tot zaken te komen, moet nog bijna altijd worden afgegeven tot prijzen, lager dan in het productieland te koop is. Dit geldt reeds sedert geruimen tijd in hooge mate vooral voor Palembang Robusta, waarvan ook thans nog loco-partijen, onder aftrek van 1 % contant, worden aangeboden 1 ct. à 1½ ct. onder den Indischen cif-prijs voor prompte verscheping, netto contant.

Volgens een heden uit Brazilië ontvangen telegram bedroeg de voorraad, in de pakhuizen en de spoorwegstations in het binnenland van Sao Paulo en Minas Geraes teruggehouden, op 31 Maart 12.653.000 balen. Op 29 Februari was deze voorraad 13.211.000 balen groot. De vermindering heeft dus in Maart bedragen 558.000 balen, hetgeen beteekent, dat bij een hoeveelheid van 935.000 balen, welke in die maand van uit de binnenlandsche pakhuizen naar de haven van Santos is doorgelaten, er nog altijd 377.000 balen van uit de plantages naar de binnenlandsche pakhuizen zijn afgezonden, of door-eengenomen ongeveer 14.000 balen per werkdag. De loopende Santos-oogst, die volgens vroegere mededeelingen van het Comité tot Permanente Verdediging van de Koffie in Sao Paulo, einde Januari zou zijn afgewerkt en van de plantages verzonden, was dus zelfs in Maart nog niet afgelopen en blijkt nog belangrijker te zijn dan de Brazilianen aanvankelijk hadden opgegeven. Het is duidelijk, dat op die wijze een zeer groot gedeelte van dien oogst naar het nieuwe oogstjaar zal moeten worden overgedragen. Verleden jaar had de binnenlandsche voorraad op 31 Mei zijn laagsten stand bereikt met 2.810.000 balen en in Juni kwam reeds zoóveel van den nieuwen oogst af, dat die voorraad, bij doorzending in Juni van 765.000 balen naar Santos, op 30 Juni met 502.000 balen bleek te zijn toegenomen en waar te verwachten is, dat ook dit jaar in Juni reeds een flinke hoeveelheid van den volgende oogst voor aflevering zal gereed komen, zal hoogstwaarschijnlijk ook ditmaal de laagste stand in Mei worden bereikt, en groote kans dat het cijfer dan onder 11 miljoen zal zijn, is er zeker niet.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 102/- à 104/- per cwt. en van dito Prime ongeveer 104/6 à 106/6, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 71/- à 71/6.

Van Robusta op aflading van Nederlandsch-Indië zijn de prijzen in de eerste hand op het oogenblik:

Palembang Robusta, April-verscheping,	36½ ct.
" " Mei	37 "
Benkoelen " "	38 "
Mandheling " "	40 "
W.I.B.f.a.q. " April	45¾ "
" " Juli/Sept.	43½ "

alles per ½ KG.; cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De officieele loco-noteringen bleven onveranderd 63 ct. per ½ KG. voor Superior Santos en 47 ct. voor Robusta.

De noteringen aan de Rotterdamse termijnmarkt waren aan de ochtend-call als volgt:

	Santos-contract basis Good				Gemengd contract basis Santos Good			
	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.
17 April	51	50	—	—	42¼	42¼	40¾	40
11 "	51	50	—	—	42¾	41¾	40¼	39½
3 "	51	50	—	—	43¾	42¼	40½	39¾
27 Maart	51	50	—	—	43¾	42¼	40¼	—

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Mei	Sept.	Dec.	Maart
16 April	\$ 14,67	\$ 14,31	\$ 14,08	\$ 13,81
10 "	" 14,25	" 13,78	" 13,57	" 13,30
2 "	" 14,17	" 13,78	" 13,51	" 13,27
26 Maart	" 14,88	" 13,92	" 13,66	" —

Rotterdam, 17 April 1928.

THEE.

Waar de Londensche theemarkt in de afgelopen week nog gesloten was, kon er nauwelijks van een stemming worden gesproken. Toch is er hier nog wel wat omgegaan, doordat

verschillende opgehouden partijen ex vorige veilingen in de tweede hand overgingen en wel tot ongeveer dezelfde prijzen als in veiling betaald.

Men ziet reikhalzend uit naar de cijfers van den maandstaat van den „Board of Trade" over Maart, waaromtrent echter geen groote verwachtingen worden gekoesterd, omdat het cijfer der voorraden in entrepôt nog steeds zeer hoog zal blijken te zijn. Amsterdam, 16 April 1928.

COPRA.

Gedurende de afgelopen week was de markt kalm gestemd, met tamelijk goede omzetten. Marseille betaalde aanvankelijk nog goede prijzen, doch sluit tamelijk flauw. De premie voor stoomende Copra boven aflading begint te verminderen.

De slotnoteringen zijn:

Nederl.-Indische f.m.s. stoomend	f 33¾
" " " Maart/April aflading	" 33¼
" " " April/Mei	"	" 33¼
" " " Mei/Juni	"	" 33¼

VRACHTENMARKT.

Van de Noord-Amerikaansche graanvrachtenmarkt kan nog geen opleving vermoeld worden. Van de Northern range waren in het geheel geen definitieve orders. St. John N.B. bevrachte een handige boot naar de Middellandsche Zee op basis van 16 cents één loshaven. Van Montreal wordt de vraag niet beter, ondanks de havens 16 dezer ijsvrij werden verwacht. Naar het Continent alleen was moeilijk tot zaken te komen, doch een 30.000 qtrs. boot werd ten slotte bevracht, per 10/25 Mei op basis van 13 cents naar Antwerpen/Rotterdam, optie Hamburg/Bremen 14 cents, hetgeen kan worden herhaald. Er was een flinke vraag Montreal/Middell. Zee op basis van 16 tot 16½ cents voor April, 2e helft Mei en eerste helft Juni.

De markt van La Plata was de afgelopen week vast en bevrachters toonden hoofdzakelijk interesse voor April tonnage. Voor deze positie is de hoogere vracht van 25/- betaald voor een 5300 tonner van boven La Plata havens naar U.K./Continent, terwijl 23/6 en 24/- is betaald voor grotere booten, eveneens van boven La Plata havens. Voor belading te Buenos Aires zijn verscheidene booten bevracht naar de Middellandsche Zee.

De chilispetervrachtenmarkt verbeterde zich niet. Definitieve thuisladingen zijn niet aan de markt.

De Oostelijke afdelingen bleven kalm, doch vast. Het tekort aan tonnage bleef bestaan, zoodat in 1 of 2 gevallen de vrachten iets beter zijn geworden. Ofschoon de vraag naar tonnage van Australië niet direct levendig was, heeft het tekort aan tonnage zich toch doen gevoelen, hetgeen leidde tot een stijging der vrachten. Een 5000 tonner werd bevracht per laatste helft Mei van West-Australië naar de Middellandsche Zee/U.K./Cont. tegen 37/6, hetgeen de hoogste vracht is die tot dusver in dit seizoen werd betaald. Van het Zuiden werd een 9000 tonner bevracht met 20 Mei cancelling naar dezelfde bestemmingen tegen 34/-. Burmah was kalm; de eenige definitieve order is voor een 7000 tonner naar Holland direct per April/Mei, doch bevrachters slagen er niet in tonnage te krijgen tegen de door hen in uitzicht gestelde vracht van 25/6.

De Donau en Zwarte Zee waren zonder zaken. Ook van de Middellandsche Zee is sinds het vorige bericht niet veel omgegaan. Erts betaalde o.m.: Benisaf/Ardrossan 6/6, La Goulette/Duinkerken 5/9, Hornillo Bay/Rotterdam 5/-. Fosfaat bleef onveranderd en betaalde voor Tunis/Plymouth 8/6. Van de Golf van Biscaye zijn de vrachten iets vaster. Men betaalde o.m.: Bilbao/Newport 6/3, Rotterdam 5/4½, Vivero/Rotterdam 5/4½.

De uitgaande kolenvrachten van Engeland zijn flauw gestemd en er werd de afgelopen week slechts weinig bevracht. Van Zuid-Wales werd o.m. betaald: Nantes 3/9, Piraeus 9/-, Las Palmas 7/9 en van de Oostkust: Kopenhagen 4/9, Hamburg 3/9, Genia 6/10½.

RIJNVAART.

Week van 8 t/m. 14 April 1928.

De aanvoeren van zeezijde bleven middelmatig. Scheepsruimte bleef meer dan voldoende beschikbaar; de vraag was matig.

Men betaalde voor erts:

naar Ruhrhavens	f 0.30 met ¼ en f 0.40 met ½ lostijd,
[, Dortmund	f 0.90 " ¼ " f 1.— " ½ "
" Mannheim	f 0.90 " ¼ " f 1.— " ½ "

In de Ruhrhavens bleven de verschepingen van kolen gering, terwijl scheepsruimte meer dan voldoende was. De vracht voor exporthavens daalde deze week tot Mk. 0.70 exclusief sleepen.